

วิสาหกิจ
ชุมชน

กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง

โครงการ “การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชนระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน”
สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร และคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มิถุนายน 2548

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร

คณะวิจัย

หัวหน้าโครงการ

รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์^{1/ 2/}

หัวหน้าโครงการร่วม

อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์^{2/ 3/}

นักวิจัยส่วนกลาง

ผศ. กาญจนา โชคถาวร^{3/}

นักวิจัยวิสาทกิจชุมชน

ฐิติรัตน์ ลิขุมงค์^{4/}

ผู้ช่วยนักวิจัย

กนกวรรณ มุลละ^{2/}

^{1/} ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{2/} ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{3/} คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{4/} กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

รายงานนี้เป็นงานวิจัยเชิงกรณีศึกษาอันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน” ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อสร้างนักวิจัยวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่โดยผ่านกระบวนการวิจัย ประการที่สอง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ยกระดับผลิตภาพ เพิ่มประสิทธิภาพ และความเข้มแข็งอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กรของกลุ่มธุรกิจ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการหัตถกรรมและอาหารแปรรูปพื้นบ้าน อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการ รวมทั้งการจ้างงานในท้องถิ่น และประการที่สาม เพื่อนำข้อมูลจากผลการศึกษาไปประกอบการวางแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและขยายผลไปสู่ภาคอื่นๆ

รายงานฉบับนี้เป็นหนึ่งใน 63 เรื่อง ซึ่งมุ่งศึกษาในระดับจุลภาค คือ ระดับวิสาหกิจ โดยมีคณาจารย์ นักวิชาการและผู้ช่วยนักวิจัย จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยในเครือข่าย เป็นคณะวิจัยหลัก ทำหน้าที่เป็นนักวิจัยที่เลี้ยงให้กับนักวิจัยวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติของหน่วยงานสนับสนุนในพื้นที่ (เจ้าหน้าที่จากกรมการพัฒนาชุมชน) และมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือผู้ประกอบการเป็นนักวิจัยร่วม ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลและเป็นผู้รับประโยชน์จากผลงานวิจัยนี้โดยตรง งานวิจัยนี้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มทอดผ้าฝ้ายดอกบ้านแม่สารบ้านตอง ทั้งนี้เพื่อให้ได้บทเรียนจากความสำเร็จ หรือปัญหาอุปสรรคของกลุ่มฯ อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางปรับปรุงธุรกิจของกลุ่มฯ เป็นสำคัญ

คณะวิจัยขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ผู้อำนวยการฝ่ายชุมชนและสังคม ซึ่งให้การสนับสนุนโครงการเป็นอย่างดี และได้ประสานให้เกิดความร่วมมือกับกรมการพัฒนาชุมชน ขอขอบคุณท่านอธิบดี นายชัยสิทธิ์ โหตระกิตย์ รองอธิบดี นายวิฑูรย์ มนัสเอื้อศิริ และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมฯ ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงการและกรุณาให้การสนับสนุนและร่วมแก้ไข ปัญหา อุปสรรคของงานให้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการ และสมาชิกในกลุ่มฯ ที่ให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและร่วมรวบรวมข้อมูล ตลอดจนตอบข้อสงสัยด้วยความเต็มใจ รายงานฉบับนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความร่วมมือของกลุ่มฯ ตลอดจนการอนุญาตให้เสนอรายงานได้ตามความเป็นจริง

คณะวิจัย

มิถุนายน 2548

สารบัญ

	หน้า
คณะวิจัย	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 ระเบียบวิธีการวิจัย	3
1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	3
1.5.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และพื้นที่ศึกษา	3
1.5.3 วิธีวิเคราะห์	4
1.6 ทบทวนเอกสาร	9
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มฯ	15
2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มฯ	15
2.1.1 ชื่อสถานประกอบการ	15
2.1.2 สถานที่ตั้ง	15
2.1.3 ผู้นำคนสำคัญของกลุ่มฯ	15
2.2 ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มฯ	16
2.3 บทบาทของกลุ่มฯ ต่อชุมชน	16
2.3.1 การอนุรักษ์ภูมิปัญญาการทอผ้า	17
2.3.2 การเป็นสัญลักษณ์ของชุมชน	17
2.3.3 การถ่ายทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญา	17
2.4 การจัดการองค์กรและการบริหารงานกลุ่มฯ	17
2.4.1 การบริหารและจัดการองค์กรของกลุ่มฯ	17
2.4.2 ปัญหาการจัดการองค์กรของกลุ่มฯ	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 แหล่งให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือกลุ่มฯ	20
บทที่ 3 การผลิตและเทคโนโลยีการผลิต	21
3.1 ผลิตภัณฑ์	21
3.2 การบริหารและการวางแผนการผลิต	22
3.2.1 การบริหารการผลิต	22
3.2.2 การวางแผนการผลิต	22
3.3 การจัดหาปัจจัยการผลิต	24
3.3.1 วัตถุดิบหลัก	24
3.3.2 วัสดุและอุปกรณ์การผลิต	25
3.3.3 โรงเรือน	26
3.3.4 การตรวจสอบคุณภาพและการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต	27
3.4 การจ้างแรงงาน	27
3.4.1 การใช้แรงงานในการผลิต	27
3.4.2 การจ้างงาน	27
3.5 ต้นทุนการผลิต	28
3.6 กรรมวิธีการผลิต	36
3.7 การพัฒนาเทคโนโลยี	37
3.8 สภาพและผังของสถานที่ผลิต	37
3.9 การจัดการของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต	37
3.10 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์	38
3.11 ปัญหาและความต้องการด้านการผลิต	38
3.11.1 ปัญหาด้านการผลิต	38
3.11.2 ความต้องการทางการผลิตของกลุ่มฯ	38
บทที่ 4 การตลาด	39
4.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด	39
4.1.1 การบริหารการตลาด	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.2 การวางแผนการตลาด	39
4.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์	39
4.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย	40
4.3.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ	40
4.3.2 ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์	40
4.4 ราคาและการตั้งราคา	41
4.5 การส่งเสริมการขาย	42
4.5.1 วิธีรักษาลูกค้าเก่า	42
4.5.2 วิธีหาลูกค้าใหม่	42
4.6 ปัญหาและการวางแผนช่วยเหลือทางการตลาด	45
4.6.1 ปัญหาด้านการตลาด	45
4.6.2 ความต้องการช่วยเหลือด้านการตลาด	45
บทที่ 5 การเงิน	47
5.1 การบริหารการเงินและการวางแผนการเงิน	47
5.1.1 การบริหารการเงิน	47
5.1.2 การวางแผนการเงิน	47
5.2 แหล่งเงินทุน	47
5.3 ผลการดำเนินงาน	48
5.3.1 ผลการดำเนินการ	48
5.3.2 สภาพทางการเงิน	50
5.4 ปัญหาและความต้องการช่วยเหลือด้านการเงิน	51
5.4.1 ปัญหาด้านการเงิน	51
5.4.2 ความต้องการทางการเงินของกลุ่มฯ	51
บทที่ 6 SWOT Analysis และ ศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มฯ	53
6.1 จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรคและโอกาส (SWOT Analysis) ของกลุ่มฯ	53
6.1.1 จุดแข็ง	53
6.1.2 จุดอ่อน	54
6.1.3 โอกาส	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.1.4 ข้อจำกัด	54
6.2 ศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มฯ	55
6.2.1 ศักยภาพการจัดองค์กรของกลุ่มฯ	55
6.2.2 ศักยภาพผลิตภัณฑ์	55
6.2.3 ศักยภาพด้านการผลิต	55
6.2.4 ศักยภาพทางการตลาด	55
6.2.5 ศักยภาพทางการเงิน	56
6.2.6 สรุป	56
บทที่ 7 บทสรุป	61
7.1 สรุปผลการศึกษา	61
7.1.1 การจัดการองค์กร	61
7.1.2 การผลิต	61
7.1.3 การตลาด	65
7.1.4 การเงิน	65
7.2 ศักยภาพการพัฒนา	66
7.3 ข้อเสนอแนะ	66
7.3.1 การจัดการองค์กร	66
7.3.2 การผลิต	66
7.3.3 การตลาด	67
7.3.4 การเงิน	67
เอกสารอ้างอิง	
ภาคผนวก ก.รูปภาพ	
ภาคผนวก ข.การคำนวณต้นทุนและอัตราส่วนทางการเงิน	
ภาคผนวก ค.ต้นทุนและผลตอบแทน	
ผู้ร่วมโครงการวิจัย	
รายชื่อรายงานวิจัยและเอกสารของโครงการ	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ประวัติคณะกรรมการกลุ่มฯ ปี 2546	19
2.2 แหล่งให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือกลุ่มฯ	20
3.1 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทอผ้าบ้านแม่สรวงบ้านตอง	21
3.2 ช่วงเวลาการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มทอผ้าแม่สรวงบ้านตอง	23
3.3 กำลังการผลิตต่อเดือน	23
3.4 ช่วงเวลาในการจัดหาวัตถุดิบ	24
3.5 การจัดหาวัตถุดิบ	24
3.6 วัสดุ อุปกรณ์การผลิต และโรงเรือน	26
3.7 แรงงานทอผ้า	27
3.8 ค่าจ้างทอผ้า	27
4.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์	39
4.2 ราคาหน่วยผลิตภัณฑ์	41
4.3 ราคาและการตั้งราคา	43
4.4 รางวัลต่างๆ ที่กลุ่มฯ ได้รับ	45
5.1 แหล่งเงินทุน	48
5.2 ผลการดำเนินงานปี 2546	48
6.1 ศักยภาพผลิตภัณฑ์	57
6.2 ศักยภาพทางการเงิน	58

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2.1 ที่ตั้งของสถานประกอบการ	15
2.2 โครงสร้างองค์กร	18
3.1 การบริหารการผลิต และการวางแผนการผลิตของกลุ่มทอผ้าแม่สาบบ้านตอง	22
3.2 กรรมวิธีการทอผ้า	36
3.3 แผนผังโรงทอผ้าของกลุ่มฯ	37
4.1 ช่องทางจำหน่ายผลิตภัณฑ์	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

ในภาพรวมแล้วธุรกิจชุมชนของไทยขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ดังจะเห็นได้จากในช่วงครึ่งปีแรก ปี 2547 สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) มียอดขายกว่า 29,000 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.9 ของเป้าหมายตลอดปี และมีผู้จดทะเบียนเป็นผู้ผลิตสินค้า OTOPT เป็น 37,704 ราย จาก 16,000 ราย ในปี 2546 โดยเป็นกลุ่มชุมชน 26,537 ราย หรือร้อยละ 70.4 ส่วนอีกร้อยละ 29.6 เป็นผู้ประกอบการ SMEs (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2547)

การพัฒนาธุรกิจในระดับชุมชนสอดคล้องกับแผนพัฒนาชนบทซึ่งเน้นหนักในเรื่องของวิสาหกิจชุมชน เพื่อยกระดับรายได้และเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน นอกจากนี้การส่งเสริมธุรกิจชุมชนจะมีส่วนช่วยอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตสินค้าชุมชนส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาไม่สามารถขายสินค้าได้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ ทั้งนี้ผู้ที่ผ่านการคัดสรรและได้ระดับ 5 ดาว เพียงร้อยละ 10 ที่มียอดขายที่น่าพอใจ ซึ่งจุดอ่อนของผู้ผลิตสินค้าในชุมชนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน คือ ระบบการจัดการที่ไม่มีมาตรฐาน ผู้ผลิตไม่ให้ความสำคัญกับการออกแบบสินค้า บรรจุภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้า ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการจำหน่ายสินค้าในอนาคต (ฐานเศรษฐกิจ, อ้างจาก [ระบบออนไลน์] [http:// www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm](http://www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm))

แม้ธุรกิจชุมชนในภาพรวมจะมีการเติบโตค่อนข้างดีในช่วงที่ผ่านมา แต่ในระดับจุลภาคความสำเร็จของธุรกิจในแต่ละชุมชนค่อนข้างแตกต่างกันทั้งในด้านการประกอบการเชิงธุรกิจ อันนำมาซึ่งรายได้ของผู้ประกอบการ หรือกลุ่มประกอบการ ตลอดจนคุณภาพของงานฝีมือและการใช้เทคโนโลยี ดังจะเห็นได้จากการคัดเลือกผลิตภัณฑ์เข้าสู่โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งปรากฏว่าผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันมีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมาก และแม้แต่ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับคัดเลือกเข้าสู่โครงการแล้วก็ยังมีศักยภาพที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปได้อีกมาก จากการสำรวจเบื้องต้นได้พบว่า แม้สินค้าชุมชนได้เก็บเกี่ยวความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมแล้วก็ตาม แต่ผู้ผลิตยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน อาทิเช่น ปัญหาด้านวัตถุดิบ เทคโนโลยีการผลิต การกำหนดราคา และการจัดการองค์กร เป็นต้น (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

ตำบลเวียงยองเป็นตำบลที่มีชื่อเสียงในด้านผ้าทอของลำพูนมาเป็นเวลายาวนาน ช่างทอผ้าของตำบลเวียงยองได้สืบทอดศิลปะการทอผ้ามาจากบรรพบุรุษมาไม่น้อยกว่า 214 ปี โดยได้มีการเรียนรู้และถ่ายทอดศิลปะการทอผ้าสืบเนื่องกันมาโดยตลอดไม่ขาดสาย ชาวตำบลเวียงยองได้มีการทอผ้าทั้งผ้าฝ้ายและผ้าไหมเพื่อใช้ในครัวเรือนและขายในชุมชนต่อเนื่องกันมา ในอดีตยุคสมัยมีเจ้าผู้ครองนคร ช่างทอผ้าของตำบลเวียงยองได้ทำหน้าที่เป็นช่างทอผ้าประจำสำนักของเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ - ลำพูน นับว่าช่างทอผ้าตำบลเวียงยองเป็นช่างทอผ้าฝีมือชั้นสูง แม้ในปัจจุบันช่างทอผ้าของตำบลเวียงยองก็ยังมีถ่ายทอดและเรียนรู้ศิลปะการทอผ้าทั้งลวดลายแบบโบราณและลวดลายแบบสมัยนิยมในปัจจุบัน

ในปี 2526 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองลำพูน ได้เข้าไปแนะนำและสนับสนุนให้ช่างทอผ้าของตำบลเวียงยอง รวมตัวกันเป็น กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง ซึ่งกลุ่มได้ดำเนินกิจกรรมสืบเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบัน หากพิจารณาผลการดำเนินงานของกลุ่มในระยะที่ผ่านมา พบว่าถึงแม้กลุ่มฯ จะทรงตัวอยู่ได้ แต่ก็ประสบปัญหาในบางครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในระยะที่ผ่านมา การดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ ได้รับผลกระทบอย่างมาก ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาการบริหารจัดการของกลุ่มฯ ในทุกด้าน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้เข้าใจสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มฯ และเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกลุ่มฯ และวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ ได้นำข้อมูลไปปรับใช้เพื่อหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพขีดความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กร อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการและการจ้างงานในท้องถิ่น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพ ขีดความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กรของ กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตองอันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของกลุ่มฯ และการจ้างงานในท้องถิ่น

1. เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เฉพาะกล่าวคือ
2. เพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบันและพัฒนาการของกลุ่มฯ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของกลุ่มฯ ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ โครงสร้างการผลิต โครงสร้างการตลาด โครงสร้างทางการเงิน การระดมทุน ลักษณะการประกอบการหรือการดำเนินธุรกิจ รูปแบบการจัดองค์กร เทคโนโลยีการผลิต/แปรรูป การเงิน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของกลุ่มฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งหมายรวมถึงเทคโนโลยีที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. เพื่อชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการขยายธุรกิจและขยายตลาดของกลุ่มฯ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจอย่างชัดเจนถึงสถานการณ์การดำเนินงาน และศักยภาพของกลุ่มฯ ในด้านต่างๆ ทั้งด้านการจัดการองค์กร การบริหารการผลิต การจัดการการตลาด และการจัดการการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกลุ่มฯ เพื่อพิจารณานำข้อมูลในแต่ละด้านและข้อเสนอแนะต่างๆ ไปปรับใช้เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญห ขจัดจุดอ่อน และเสริมจุดแข็งของกลุ่มฯ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มฯ รวมทั้งยกระดับรายได้ของสมาชิกและคนในชุมชน
2. กลุ่มฯ มีความเข้าใจตนเองทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง ได้เรียนรู้การวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอก และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดีขึ้น อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการให้เกิดผลและมีความยั่งยืน

3. ข้อมูลจากการศึกษานี้สามารถนำไปปรับใช้กับวิสาหกิจชุมชนอื่นๆ เพื่อหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ ชีตความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กร อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการและการจ้างงานในท้องถิ่น

4. ข้อมูลของกลุ่มฯ จะถูกนำมาประมวลร่วมกับข้อมูลของหน่วยประกอบการอื่น ๆ อีก 62 ราย ซึ่งเข้าร่วมในโครงการวิจัยฯ (โครงการพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน) เพื่อวิเคราะห์ในเชิงมหภาคให้เห็นถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้าน และอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพื้นบ้าน

1.4 ขอบเขตการศึกษา

งานวิจัยในส่วนนี้เป็นการศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายหน่วยประกอบการและรายผลิตภัณฑ์ในลักษณะกรณีศึกษา กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทั้งนี้เพื่อทราบถึงสถานการณ์การดำเนินงานและศักยภาพในด้านต่างๆ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงและชัดเจนของกลุ่มฯ

1.5 ระเบียบวิธีการวิจัย

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้มุ่งเน้นการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นสำคัญ ซึ่งได้จากการสำรวจและการสัมภาษณ์เจาะลึกจากกลุ่มฯ โดยมีกลุ่มฯ เป็นผู้ร่วมกระบวนการวิจัยและให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาของการดำเนินงาน (participatory research) ประกอบกับวิธีการสังเกตการณ์ โดยเยี่ยมสัมภาษณ์กลุ่มฯ หลายครั้ง (multiple visits)

1.5.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษาในพื้นที่หมู่บ้านแม่สารบ้านตอง ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ศึกษาของโครงการวิจัยฯ

หน่วยประกอบการที่เลือกศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษา กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง เนื่องจากเป็นกลุ่มวิสาหกิจที่ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาได้ และเป็นกลุ่มที่เน้นกิจกรรมเพื่อตลาด อีกทั้งยังมีความต้องการเข้าร่วมโครงการและมีความประสงค์ที่จะพัฒนารูปร่างของตนเอง มีความใฝ่เรียนรู้ และต้องการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะวิจัย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ซึ่งเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานักวิจัยท้องถิ่นของโครงการวิจัยฯ เป็นผู้คัดสรรหน่วยประกอบการที่มีความพร้อมและยินดีเข้าร่วมโครงการ

ผลิตภัณฑ์ที่เลือกศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษา ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้คนในชุมชนมีงานทำ สร้างรายได้เสริม และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

1.5.3 วิเคราะห์

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายหน่วยประกอบการและรายผลิตภัณฑ์ในลักษณะกรณีศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างการจัดองค์กร การบริหารงาน โครงสร้างการผลิต โครงสร้างการตลาด และโครงสร้างทางการเงิน รวมถึงศักยภาพทางด้านต่าง ๆ ของหน่วยประกอบการ

ในการศึกษาโครงสร้างแต่ละด้านของหน่วยประกอบการ มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

โครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน

การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน กลุ่มฯ แต่ละกลุ่มฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มฯ ปรัชญาและวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และลักษณะของกลุ่มฯ การศึกษาครอบคลุมรูปแบบการจัดองค์กร ขนาดของกลุ่มฯ โดยพิจารณาจากจำนวนสมาชิก ลักษณะการกระจายการถือหุ้น และความสอดคล้องกันระหว่างหน้าที่ตามตำแหน่งงานกับงานที่ปฏิบัติจริง ปรัชญาพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ และพิจารณาการดำเนินงานว่าสอดคล้องกับปรัชญาที่ตั้งไว้เพียงไร และเพราะเหตุใด ทั้งนี้เพื่อประเมินความเป็น “วิสาหกิจชุมชน” ของกลุ่มฯ โดยใช้ลักษณะ 7 ประการของ “วิสาหกิจชุมชน” (เสรี พงศ์พิศ, 2546) เป็นฐาน

โครงสร้างการผลิต

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายหน่วยประกอบการและรายผลิตภัณฑ์ในลักษณะกรณีศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างการจัดองค์กร การบริหารงาน โครงสร้างการผลิต โครงสร้างการตลาด และโครงสร้างทางการเงิน รวมถึงศักยภาพทางด้านต่าง ๆ ของหน่วยประกอบการ

ในการศึกษาโครงสร้างแต่ละด้านของหน่วยประกอบการ มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

โครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน

การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน กลุ่มฯ แต่ละกลุ่มฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มฯ ปรัชญาและวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และลักษณะของกลุ่มฯ การศึกษาครอบคลุมรูปแบบการจัดองค์กร ขนาดของกลุ่มฯ โดยพิจารณาจากจำนวนสมาชิก ลักษณะการกระจายการถือหุ้น และความสอดคล้องกันระหว่างหน้าที่ตามตำแหน่งงานกับงานที่ปฏิบัติจริง ปรัชญาพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ และพิจารณาการดำเนินงานว่าสอดคล้องกับปรัชญาที่ตั้งไว้เพียงไร และเพราะเหตุใด ทั้งนี้เพื่อประเมินความเป็น “วิสาหกิจชุมชน” ของกลุ่มฯ โดยใช้ลักษณะ 7 ประการของ “วิสาหกิจชุมชน” (เสรี พงศ์พิศ, 2546) เป็นฐาน

โครงสร้างการผลิต

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการผลิตนั้น จะประกอบด้วยความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิต และความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต รวมถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์ อันประกอบด้วย ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย ศักยภาพทางด้านยอดขาย และศักยภาพทางด้านยอดขายรวม

และกำไรรวม (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

1) ชนิดและสัดส่วนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เพื่อแสดงถึงความหลากหลายของผลิตภัณฑ์

2) การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีการผลิต จะศึกษาโดยกลุ่มฯ ให้ข้อมูล และเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์ว่ามีวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร

3) ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตจะใช้วิธีการคำนวณดังนี้

1. ต้นทุนรวมต่อการผลิต

ต้นทุนรวมต่อการผลิต = ต้นทุนผันแปรต่อการผลิต + ต้นทุนคงที่ต่อการผลิต

2. ต้นทุนต่อหน่วย

ต้นทุนต่อหน่วย = ต้นทุนรวมต่อการผลิต / ปริมาณการผลิตต่อการผลิต

3. ผลตอบแทนสุทธิต่อการผลิต

ผลตอบแทนสุทธิต่อการผลิต = รายได้รวมต่อการผลิต - ต้นทุนรวมต่อการผลิต

4. ผลตอบแทนสุทธิต่อหน่วย

ผลตอบแทนสุทธิต่อหน่วย = ผลตอบแทนสุทธิต่อการผลิต / ปริมาณการผลิตต่อการผลิต

5. ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรต่อการผลิต

ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรต่อการผลิต = รายได้รวมต่อการผลิต - ต้นทุนผันแปรต่อการผลิต

4) ความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต ได้จากการให้ข้อมูลของหน่วยประกอบการแต่ละ

ราย

5) ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย

การศึกษากำไรต่อหน่วย ประกอบด้วย อัตรากำไรต่อราคาขาย และอัตรากำไรต่อต้นทุน

1. อัตรากำไรต่อราคาขาย

อัตรากำไรต่อราคาขาย = (กำไรต่อหน่วย / ราคาขายต่อหน่วย) $\times$ 100

2. อัตรากำไรต่อต้นทุน

อัตรากำไรต่อต้นทุน = (กำไรต่อหน่วย / ต้นทุนต่อหน่วย) $\times$ 100

6) ศักยภาพทางด้านยอดขาย

การศึกษาศักยภาพทางด้านยอดขายนั้น พิจารณาจากยอดขายต่อปี เพื่อพิจารณาแนวโน้ม

ยอดขายต่อปี = ยอดขายรวมตลอดปีของผู้ประกอบการแต่ละราย

7) ศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวม

การศึกษาศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวมประกอบด้วย ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักต่อปี

อัตรายอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลัก ต่อยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ทั้งหมด อัตรากำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อยอดขายทั้งหมดของกิจการ ยอดขายรวมต่อปี และยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์หลักหมายถึงผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ที่มีศักยภาพมากที่สุดของหน่วยประกอบการ และมีการผลิตเป็นระยะเวลานานพอสมควร

1. ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักต่อปี (ในอดีตถึงปัจจุบัน ถ้ามีข้อมูล)
= ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักตลอดปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย
2. ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลัก ต่อยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ทั้งหมด
= (ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลักต่อปี / ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) รวมต่อปี) $\times 100$
3. อัตรากำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อยอดขายทั้งหมดของกิจการ
= (กำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี / ยอดขายทั้งหมดของกิจการต่อปี) $\times 100$
4. ยอดขายรวมต่อปี
= ยอดขายรวมทั้งปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย
5. ยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี
= ยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) รวมทั้งปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย

โครงสร้างทางการเงิน

การศึกษาถึงโครงสร้างการเงินนั้น ประกอบด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในด้านการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การกู้ยืมเงิน การวางแผนการใช้เงินทุน และศักยภาพทางการเงิน

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในด้านการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การกู้ยืมเงิน และการวางแผนการใช้เงินทุนนั้น จะใช้ข้อมูลรายหน่วยประกอบการนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และสรุปเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้พิจารณาประกอบกับข้อมูลด้านศักยภาพทางการเงิน (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

การศึกษาศักยภาพทางการเงินนั้น จะมีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1) **อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)** ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด)
= สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน (current ratio)
= CA / CL (เท่า)

2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น (หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนจับปล้น) (Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio)

$$= (\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงคลัง}) / \text{CL} = \text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} / \text{CL} \quad (\text{เท่า})$$

3. อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)

$$= (\text{เงินสด} + \text{หลักทรัพย์} + \text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน}) / \text{CL} \quad (\text{เท่า})$$

4. เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ (Net Working Capital) = CA - CL (บาท)

2) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity / efficiency Ratio)

อัตราส่วนต่อไปนี้ชี้ให้เห็นประสิทธิภาพและสภาพคล่องระยะยาวของธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย

อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขายเชื่อ} / \text{ลูกหนี้การค้าเฉลี่ย} \quad (\text{ครั้ง หรือ รอบ})$$

2. ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)

$$= 365 \text{ วัน} / \text{อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า} \quad (\text{วัน})$$

3. อัตราการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า

$$= \text{ยอดซื้อเชื่อ} / \text{เจ้าหนี้การค้าเฉลี่ย} \quad (\text{ครั้ง หรือ รอบ})$$

4. ระยะเวลาเฉลี่ยในการชำระหนี้

$$= 365 / \text{อัตราการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า} \quad (\text{วัน})$$

5. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio)

$$= \text{ต้นทุนสินค้าขาย} / \text{สินค้าคงคลังเฉลี่ย} \quad (\text{ครั้ง หรือ รอบ})$$

6. อายุสินค้า หรือระยะเวลาที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory Turnover in days)

$$= 365 \text{ วัน} / \text{อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง} \quad (\text{วัน})$$

7. 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)

$$= \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้} + \text{อายุสินค้า} \quad (\text{วัน})$$

8. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า})$$

$$= S / \text{Total Asset หรือ } S / (CA + FA)$$

9. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า})$$

$$= S / FA$$

3) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม หรือความเสี่ยงในการกู้ยืม

(Debt Ratio or Leverage Ratio)

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Debt Ratio)

$$= (\text{หนี้สินทั้งหมด} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด}) \times 100\%$$

2. หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)

$$= \text{หนี้สิน} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \quad (\text{เท่า})$$

3. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินลงทุนรวม (Long – Term Debt/Total Capitalization)

$$= \text{หนี้ระยะยาว} / (\text{หนี้ระยะยาว} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \quad (\text{เท่า})$$

4. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earning or Interest Coverage Ratio)

$$= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{ดอกเบี้ยจ่าย} = \text{EBIT} / \text{I} \quad (\text{เท่า})$$

5. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ

(Fix Charge Coverage Ratio)

$$= \text{EBIT} / \left[\text{I} + \frac{(\text{เงินต้น} + \text{เงินปันผล} + \text{เงินกองทุนจม})}{(1 - \text{อัตราภาษีเงินได้})} \right] \quad (\text{เท่า})$$

6. Degree of Financial Leverage

$$= \text{EBIT} / (\text{EBIT} - \text{I}) = \text{EBIT} / \text{EBT} \quad (\text{เท่า})$$

4) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

1. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{ยอดขาย}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{S}) \times 100\%$$

2. อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)

$$= (\text{GP} / \text{S}) \times 100\%$$

3. อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)

$$= (\text{เงินปันผลต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}) \times 100\%$$

5) อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึง อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

(Profitability Ratio) และผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)

1. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment: ROI)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{Total Assets}) \times 100\%$$

$$= ((\text{EAT}/\text{S}) \times (\text{S}/\text{TA})) \times 100\%$$

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA)

$$= (\text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100\%$$

$$= (\text{EBIT} / \text{Total Assets}) \times 100\%$$

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{Equity}) \times 100\%$$

4. กำไรต่อหุ้น (Earning per Share)

$$= \text{ผลตอบแทนแก่หุ้นสามัญ} / \text{จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด} \quad (\text{บาท/หุ้น})$$

5. ราคาตลาดต่อหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น หรืออัตราส่วนราคาหุ้นต่อผลกำไร

(Price to Earning Ratio)

$$= \text{ราคาตลาดต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น} \quad (\text{เท่า})$$

6. อัตราผลตอบแทนของเงินปันผล (Dividend Yield)

$$= (\text{เงินปันผลต่อหุ้น} / \text{ราคาตลาดต่อหุ้น}) \times 100\%$$

7. อัตรากำไรต่อแรงงานของสมาชิก

$$= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{จำนวนสมาชิกที่ร่วมผลิต} \quad (\text{บาท/คน})$$

6) การคำนวณหาเงินทุนหมุนเวียนของกิจการ

เงินทุนหมุนเวียนที่ต้องการ = เงินทุนในสต็อกวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูป + เงินลงทุนในลูกหนี้การค้า + เงินลงทุนในสินค้าที่อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิต-
เครดิตที่ได้จากผู้ขายวัตถุดิบ

โครงสร้างทางการตลาดของหน่วยประกอบการ

การศึกษาโครงสร้างการตลาดของหน่วยประกอบการ เป็นการศึกษาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และยอดขายโดยเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดในแต่ละช่องทางตลาด โดยสัมภาษณ์หน่วยประกอบการถึง ครอบครองการตลาดของผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่หน่วยประกอบการทำการผลิต ข้อมูลส่วนนี้สามารถนำมาประมวล เพื่อสรุปเป็นแนวทางการขยายตลาดของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดต่อไป

1.6 ทบทวนเอกสาร

แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

เสรี พงศ์พิศ (2546: 39-46) ได้อธิบายความเป็นมาและให้ความหมายของวิสาหกิจชุมชนว่า วิสาหกิจชุมชน (SMCE หรือ small and micro community enterprise) คือ การประกอบการเพื่อการจัดการ “ทุน” ของชุมชนอย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งตนเอง สำหรับ “ทุน” ในที่นี้ตามความหมายที่เสรี พงศ์พิศ ให้ไว้ว่า ไม่ได้หมายถึงเพียงแต่เงินอย่างเดียว แต่รวมถึง ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม (กฎเกณฑ์ทางสังคมที่ทำให้ผู้คนอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นพี่น้องไว้ใจกัน) โดยสรุปแล้วลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชนมี 7 องค์ประกอบ คือ

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและดำเนินการ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน
3. ทรัพยากรหรือวัตถุดิบมาจากชุมชนหรือจากภายนอก
4. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
5. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ
7. มีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมาย

ทั้ง 7 องค์ประกอบล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น โดยฐานสำคัญที่สุดอยู่ที่ การพึ่งตนเองได้ ซึ่งเป็นฐานรากของ “ความพอเพียง” ตาม แนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด โดยชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน “ทางสายกลาง” โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งการพึ่งตนเองของชุมชนเป็นฐานรากสำคัญของการทำวิสาหกิจชุมชน ต้องมีการจัดการแบบวิสาหกิจชุมชนที่มีการ “ผนึกกำลัง” (synergy) การปรับปรุงชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต้องมาจากพลังปัญญา พลังความรู้ที่ได้มาจากการการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ โดยนำมาผสมผสานกันทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมแบบเสริมกัน ดังนั้นหัวใจสำคัญของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนอยู่ที่การเรียนรู้ เริ่มจากการเรียนรู้วิธีคิดใหม่ คิดให้รอบด้าน คิดให้วิคุณ และคิดแบบบูรณาการหรือการประสานพลัง

จารุพงศ์ พลเดช (2546) ได้ให้ความหมาย วิสาหกิจชุมชน ไว้ว่า การประกอบกิจการของชุมชน โดยคนในชุมชนเป็นเจ้าของกิจการ เพื่อการจัดการ “ทุน” ทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่เพื่อสร้างรายได้ และการ

พึ่งตนเองของครอบครัว และชุมชน และระหว่างชุมชน โดย “ทุน” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) นั้น รวมถึงทุนที่เป็นเงิน ทุนที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ทุนที่เป็นผลผลิต ทุนความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ทรัพยากรท้องถิ่น ให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเรียนรู้ของชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2545: 38) ให้ความหมายว่า เป็นการประกอบกิจการโดยชุมชน ที่มีสมาชิกเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต ทั้งด้านการผลิต การค้า และการเงิน และต้องการใช้ปัจจัยผลิตนี้ให้เกิดดอกออกผล ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างรายได้และอาชีพ ด้านสังคม คือ การยึดโยงร้อยรัดความเป็นครอบครัว และชุมชนให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ โดยผ่านกระบวนการของชุมชน

ความสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนมีความสำคัญต่อการอยู่รอดและพัฒนาชุมชน เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนเน้นความร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อให้พึ่งตนเองได้ และเน้นการใช้ทุนที่มีอยู่ในท้องถิ่น วิสาหกิจชุมชนจึงเป็น เครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจและสังคม เปรียบเป็นการสร้างรากฐานที่เข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542: 39)

จุดแข็งของวิสาหกิจชุมชน (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) คือ 1. ทุนทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่น 2. ทุนทางวัฒนธรรม ซึ่งคือ ภูมิปัญญานำมาประยุกต์ และผสมผสานสร้างสิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่าและมูลค่า 3. ทุนทางสังคม อันได้แก่เครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ร่วมกันจัดตั้งองค์กรชุมชน และเครือข่ายในเชิงเศรษฐกิจ ร่วมกันจัดการทรัพยากรทางการผลิตต่างๆ วิสาหกิจชุมชน เป็นระบบที่มีหลากหลายกิจกรรมเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เสริมกันแบบบูรณาการ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว จะนำมาซึ่งการลดรายจ่ายจากภายนอก และสามารถก่อให้เกิดรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน ทั้งยังส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง จากการร่วมกันคิดและร่วมกันทำ

ระดับของวิสาหกิจชุมชน

ขนาดของวิสาหกิจชุมชน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ วิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม มีสมาชิกมากกว่า 15 คน วิสาหกิจชุมชนขนาดจิ๋ว มีสมาชิก ตั้งแต่ 5 คนถึง 15 คน (กฤษณา นิลศรี, 2545: 68)

วิสาหกิจชุมชนอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) วิสาหกิจชุมชนทดแทนการพึ่งพาภายนอกชุมชน หมายถึง กิจกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เน้นการลดรายจ่ายของเกษตรกร และชุมชน หรือเรียกว่า “วิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) เป็นการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อกินเพื่อใช้ในชุมชน เพื่อให้ครอบครัวพึ่งตนเองได้ ให้ชุมชนเกิดความพอเพียงอย่างน้อยให้พออยู่พอกิน หรือพอกินพอใช้
- 2) วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลผลิตและทรัพยากร หมายถึง ชุมชนผลิตทางการเกษตร และมีการประกอบการเพื่อนำผลผลิต และทรัพยากรมาสร้างผลิตภัณฑ์ หรือเรียกว่า “วิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) เป็นกิจกรรมการนำผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเข้าสู่ตลาดบริโภค และรวมไปถึงผลผลิตทั่วไปที่เหลือกินเหลือใช้ในท้องถิ่นที่นำออกสู่ตลาดบริโภค โดยการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต หีบห่อ การตลาด และการจัดวางต่าง ๆ เพื่อให้สามารถ “แข่งขัน” ได้

- 3) วิสาหกิจชุมชนบริการ หมายถึง การประกอบกิจการที่เกิดจากทักษะ ภูมิปัญญา และความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้บริการกับเกษตรกรในครอบครัว ชุมชน และบุคคลทั่วไป

ระดับของวิสาหกิจชุมชน มี 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับครอบครัว คือการทำกินทำใช้ในครอบครัว สร้างผลิตภัณฑ์ในลักษณะหลากหลาย เพื่อการพึ่งตนเอง ลดรายจ่ายที่เสียไปจากการซื้อภายนอก
2. ระดับชุมชนและเครือข่าย หมายถึง ทำโดยครอบครัวหรือกลุ่ม ซื้อขายแลกเปลี่ยนในระดับชุมชน และเครือข่าย เนื่องจากในบางกรณีไม่สามารถทำได้ โดยลำพังครอบครัวเดียว หรือชุมชนเดียว ต้องสร้างระบบเกื้อหนุนพึ่งพากันในชุมชน และเครือข่าย
3. ระดับธุรกิจ หมายถึง การมีส่วนเกินของผลผลิต และทรัพยากร จากการอุปโภคบริโภคในระดับครอบครัว ชุมชน และเครือข่าย หรือชุมชนมีภูมิปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ มีคุณค่า เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในสังคมวงกว้าง

การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

กฤษฎา นิลศรี (2545: 68) ได้กล่าวถึงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ บนพื้นฐานการผลิต และทรัพยากรของชุมชนโดยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่วางอยู่บนพื้นฐานความรู้ภูมิปัญญาของชุมชน
2. เป็นกระบวนการฟื้นฟู และพัฒนาระบบการจัดการของชุมชน โดยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับยุคสมัย
3. มีเป้าหมายเพื่อการพึ่งตนเอง และความพอเพียงของครอบครัว และชุมชน
4. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นแกนกลางการพัฒนา

การพัฒนาวิสาหกิจของชุมชน จึงตั้งอยู่บนฐานสำคัญ ดังนี้

- 1) วิสาหกิจชุมชนระดับครอบครัว
- 2) วิสาหกิจชุมชนระดับชุมชน
- 3) วิสาหกิจชุมชนระดับเครือข่าย
- 4) วิสาหกิจชุมชนเพื่อการจัดการผลผลิตส่วนเกิน

แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน มักจะเป็นเรื่องการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขธรรมชาติ เป็นเรื่องความมั่นคงและมีอยู่มีกินทั้งในวันนี้และวันหน้า และต้องมีแนวทางเฉพาะที่สอดคล้องกับแนวคิด และเป้าหมาย และเอื้อให้เกิดการพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนที่พึ่งตนเองได้

สำหรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมีแนวทาง ดังนี้ (ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร, 2546)

1. วิสาหกิจชุมชนมีรากฐานการเริ่มต้นและการดำเนินงานอยู่ที่ชุมชน เพราะครอบครัวและชุมชน เป็นหน่วยผลิตที่สร้างผลผลิตจริงของระบบเศรษฐกิจ

2. วิสาหกิจชุมชนต้องการการบริหารจัดการที่มีอิสระและสอดคล้องกับศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรชุมชน จึงต้องมีรูปแบบนิติบุคคลเฉพาะไว้รองรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การบริหารจัดการที่มีอิสระเป็นหลักประกันที่สำคัญที่สุดของการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองที่เป็นจริง

3. เจ้าของปัจจัยการผลิตและภูมิปัญญาเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชน เพราะครอบครัวและชุมชนเป็นผู้สร้างผลผลิต และสืบทอดภูมิปัญญา จึงควรได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม และเป็นการคืนสิทธิในการจัดการผลผลิต และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนพัฒนาระบบการพึ่งตนเองที่เป็นจริงขึ้น

4. วิสาหกิจชุมชนมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของชุมชน วิสาหกิจที่แท้จริงให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการพึ่งตนเอง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้จากการจัดการทรัพยากรและผลผลิต แสวงหาและพัฒนาความรู้บนพื้นฐานความรู้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน

5. วิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจของชุมชน พัฒนาระบบทุนและสวัสดิการของชุมชน เป็นการสร้างผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมกำกับความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย มิใช่การฉวยโอกาสการผลิตในปริมาณมาก และการแสวงหากำไรสูงสุด

6. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการสร้างร่วมมือกับองค์กรภายนอก เพราะองค์กรชุมชนเครือข่ายชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชนยังมีข้อจำกัดในความสามารถด้านการบริหารจัดการ เป็นการสร้างความร่วมมือโดยองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเป็นผู้เลือกองค์กรภายนอกเข้ามาในกระบวนการความร่วมมือที่เกิดขึ้น ไม่ใช่การตัดสินใจโดยหน่วยงาน หรือ องค์กรภายนอกที่ไม่ใช่องค์กรชุมชน

7. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการร่วมทุนกับองค์กรภายนอก โดยมีทุนหลักในการดำเนินงานจากชุมชน ในกรณีที่องค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชนยังมีข้อจำกัดในด้านทุน เป็นการสร้างความร่วมมือ โดยองค์กรหรือชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเป็นการร่วมทุนระหว่างองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรภายนอก โดยมีการกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสม

8. องค์กรชุมชน และองค์กรเครือข่ายชุมชน สามารถกำหนดมาตรฐาน เพื่อรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนของตน ให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และผู้ใช้บริการ เพราะวิสาหกิจชุมชนแตกต่างจากธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดเล็ก (SMEs) และแตกต่างจากธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ทั้งการผลิต และการตลาดทั้งกระบวนการจัดการ และเป้าหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ของวิสาหกิจชุมชน กำหนดจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต กับผู้บริโภค ส่วนธุรกิจอุตสาหกรรมต้องมีมาตรฐานกลางควบคุม

พิทยา ว่องกุล (2545) ได้เสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ของชุมชน ซึ่งแตกต่างจากการพัฒนากระแสหลัก ดังต่อไปนี้

1. เน้นกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อสร้างฐานความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นของตนเอง รวมไปถึงการวางแผนพัฒนาชุมชน แบบมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยผู้นำ ผู้มีความรู้ ในชุมชนเป็นแกนกลาง คุณลักษณะนี้เป็นจุดแข็งที่ชุมชนใช้สร้างความเอกภาพ และศักยภาพของตนสามารถพัฒนาและรวบรวมความรู้ต่างๆ เป็น

ศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน หรือจัดตั้งมหาวิทยาลัยชาวบ้าน อีกทั้งสามารถพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ชุมชนได้

2. กระบวนการสร้างทุนชุมชน/ทุนสังคม ที่มองครอบคลุมทั้งการสะสมเงินตรา จากน้อยสู่มาก เพื่อสร้างกลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารชุมชน หรือธุรกิจชุมชน ซึ่งอาศัยเงินตราเป็นสื่อ และทุนทางสังคมที่มาจากบุคลากร ภูมิปัญญา ประเพณีวัฒนธรรมชุมชน สถาบันในชุมชน สาธารณสมบัติ ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ฯลฯ ปัจจุบันชุมชนในชนบททุกภาคได้สร้างทุนชุมชน/สังคมในรูปแบบหลากหลายมากมาย

3. กระบวนการศึกษาวิจัย ในกระบวนการนี้ใหม่ควรเป็นการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ได้แก่ แสวงหาความร่วมมือจากนักวิชาการ หรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกชุมชน กับส่งเสริมให้ชุมชนหรือสถาบันในชุมชน ทำงานวิจัยเอง เพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนพัฒนาชุมชนในขั้นตอนต่อไป โดยได้รับเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาที่กำหนดขึ้นจากการวิจัยด้วย

4. กระบวนการผสมผสานความหลากหลาย จากปัจจัยที่เป็นคู่ต่อการพัฒนา เป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ที่ชุมชนเปิดรับเอาความรู้ และความช่วยเหลือจากภายนอกโดยเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทัศนะระหว่าง ชุมชนกับหน่วยงานรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน และร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน หรือแหล่งเงินทุนต่างประเทศ โดยมีชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และวางแผนการพัฒนาตนเอง

5. กระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชน จะนำไปสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ในการต่อยอดความรู้ในการพัฒนาตนเอง และเครือข่ายตลอดเวลา นำไปสู่ธุรกิจอุตสาหกรรมชุมชน เช่น โรงสีชุมชน ฯลฯ การกำหนดตลาดเครือข่ายทั้งในรูปแบบที่ซื้อขายสินค้า และแลกเปลี่ยนสินค้ากัน รวมไปถึงสถาบันการเงินของเครือข่าย และการวางแผนพัฒนา หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาตนเอง อย่างมีพลัง

บทที่ 2

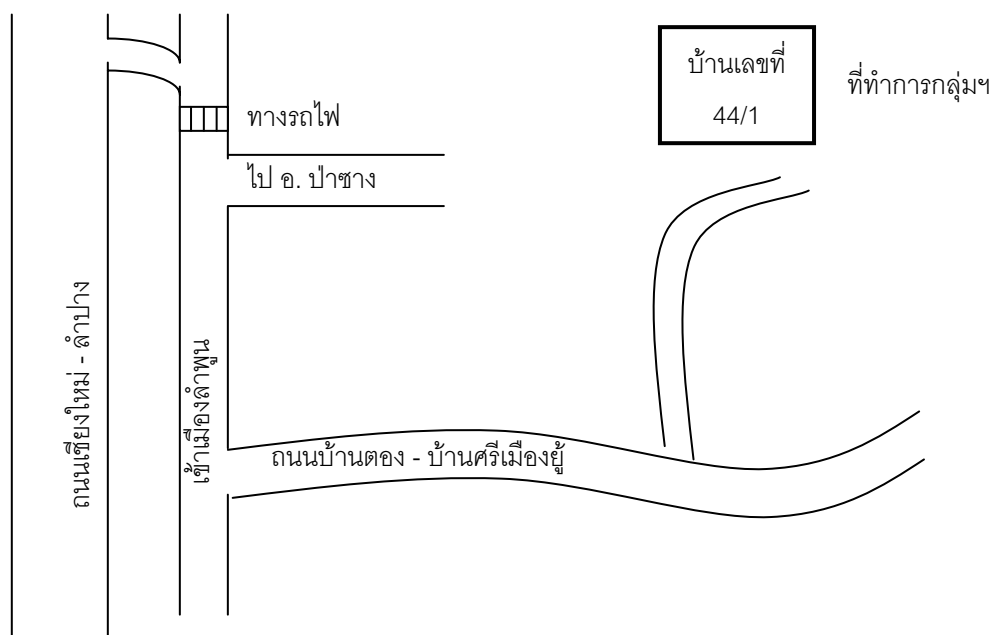
ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มฯ

2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มฯ

2.1.1 ชื่อสถานประกอบการ: กลุ่มทอผ้ายักดอกบ้านแม่สารบ้านตอง (กลุ่มฯ)

2.1.2 สถานที่ตั้ง : กลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตอง ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 44/1 หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงยอง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โทรศัพท์ 0 – 5353 – 0072

จากถนนสายเชียงใหม่ลำปาง เลี้ยวขวาที่สามแยกไฟแดงดอยติ จังหวัดลำพูน ตรงเข้าเมืองลำพูน ประมาณ 3 กิโลเมตร เลี้ยวขวากลับบ้านตอง-บ้านศรีเมืองอยู่ 500 เมตร เลี้ยวขวาที่ทำการกลุ่มฯ ซึ่งเป็นบ้านของ นางจรรยา สาคร

แผนภาพที่ 2.1 ที่ตั้งของสถานประกอบการ

2.1.3 ผู้นำคนสำคัญของกลุ่มฯ

นางจรรยา สาคร อายุ 64 ปี เป็นคนที่เกิดในหมู่บ้านแม่สารบ้านตอง ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านการทอผ้ามาจากมารดา และญาติๆ เริ่มฝึกทอผ้ามาตั้งแต่เป็นเด็ก อายุ 9 ขวบ โดยเริ่มช่วยมารดาในการปั่นด้าย เตรียมด้าย การเก็บลายผ้า และเริ่มทอตั้งแต่ผ้าพื้นธรรมดา ขึ้นมาจนถึงลายผ้าต่างๆ และยากขึ้น

ตามลำดับ หลังจากจบการศึกษามัธยม ปี ที่ 5 ได้แต่งงานและยึดอาชีพทอผ้าขาย เพื่อช่วยเหลือครอบครัว มีทั้งผ้าไหม และผ้าฝ้ายแต่ส่วนใหญ่จะเป็นผ้าฝ้ายเป็นหลักและได้สืบสานลวดลายการทอผ้ามาจากบรรพบุรุษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลายดอกพิกุล ซึ่งเป็นลายสำคัญและเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอบ้านตอง จึงทำให้ นางจรรยา เป็นผู้ที่มีความรัก และภาคภูมิใจในภูมิปัญญาการทอผ้าเป็นอย่างยิ่ง ในปี 2526 จึงได้รวบรวมชาวบ้านที่ทอผ้า รวมกันเป็นกลุ่ม และได้รับจึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่มทอผ้า ตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน นางจรรยาได้สมรสกับนายพรสิทธิ์ สาคร มีบุตร ธิดา รวม 3 คน คือ นางกาญจนา เลขนอก รัชชากร นาย เสกสรรค์ สาคร อาชีพรับจ้าง และนางพัทยา บุตรมีประกอบ ประกอบธุรกิจส่วนตัว

นางจรรยา เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญมากคนหนึ่ง ในกลุ่มฯ ทั้งเรื่องการบริหารจัดการกลุ่มฯ การผลิต การตลาด และการเงิน เป็นบุคคลที่พยายามที่จะค้นหา เรียนรู้ อนุรักษ์ และพัฒนากลุ่มทอผ้าให้สามารถที่จะดำรงอยู่ได้ มีการนำสมาชิกกลุ่มไปศึกษาดูงาน ทดลองปรับปรุงพัฒนาการย้อมสีผ้า ปรับปรุงลวดลาย และนำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มออกไปเผยแพร่จำหน่ายในงานต่างๆ ที่สำคัญทั่วประเทศ ทำให้มีรายได้จุนเจือครอบครัว และกลุ่มฯ สามารถดำเนินงานมากกว่า 20 ปี นอกจากบทบาทประธานกลุ่มฯ นางจรรยายังทำงานร่วมกับองค์กรต่างๆ ระดับหมู่บ้าน และระดับประเทศ บรรพบุรุษของนางจรรยา แต่เดิมเป็นช่างทอผ้าฝีมือดี และเป็นทอประจำราชสำนักของเจ้าผู้ครองนครลำพูน มาโดยตลอด แม้กระทั่งตัวของนางจรรยาเอง ก็เคยทอผ้าในโรงทอของราชสำนักคุ้มเจ้าหลวงนครลำพูน เจ้าจักรคำขจรศักดิ์ นางจรรยาและเป็นผู้ที่ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณจำนวนมากจากหลายองค์กร เช่น ใบประกาศเกียรติคุณจากจังหวัดลำพูน ให้เป็น “ผู้นำชุมชนนิยมใช้สินค้าของไทย” ปี 2544 องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงยอง ให้เป็นบุคคลดีเด่นบริหารธุรกิจผ้าทอ และ รางวัล “หมู่บ้านหัตถกรรม ผู้นำชนดีเด่น ในการบำเพ็ญประโยชน์ประเทศชาติและสังคม ประจำปี 2546 “ จากพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาต เป็นต้น

2.2 ประวัติความเป็นมา และพัฒนาการของกลุ่มฯ

บ้านแม่สารบ้านตอง มีการทอผ้ามาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ เพื่อใช้สอยในครอบครัว และเป็นรายได้ให้ครัวเรือน ลักษณะการผลิตเป็นแบบต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างขาย ไม่มีมาตรฐานการผลิต ทำให้เกิดปัญหาการตัดราคากัน เพื่อจูงใจลูกค้าให้ซื้อสินค้า ถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง จนทำให้หมดคุณค่าของผ้าทอโบราณ นางจรรยา จึงได้เข้าไปปรึกษากับผู้นำชุมชน และสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เพื่อลดปัญหาดังกล่าว และส่งเสริมให้ชาวบ้านทำงานในกระบวนการของกลุ่มองค์กร จึงจัดตั้งกลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตองขึ้น เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2525 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้สมาชิกมีอาชีพเสริม และพัฒนาการทอผ้าให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 บทบาทของกลุ่มฯ ต่อชุมชน

กลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตอง นอกจากจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีรายได้หลักมาจุนเจือครอบครัวแล้ว กลุ่มยังมีบทบาทที่สำคัญต่อชุมชนในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

2.3.1 การอนุรักษ์ภูมิปัญญาการทอผ้า

ปัจจุบันการชาวบ้านในหมู่บ้านได้เลิกทอผ้า หันไปประกอบอาชีพอย่างอื่น โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่เข้าไปทำงานในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน ดังนั้นการที่มีกลุ่มทอผ้าบ้านต้องเกิดขึ้น จึงทำให้คนที่ประกอบอาชีพทอผ้า หรือคนที่มีฝีมือทอผ้ามารวมกัน ช่วยเหลือกันด้านการทอผ้า ทั้งเรื่องวัตถุดิบ และอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาการทอผ้าของบรรพบุรุษให้คงอยู่คู่ชุมชนต่อไป

2.3.2 การเป็นสัญลักษณ์ของชุมชน

การทอผ้าในบ้านแม่สารบ้านตอง มีมายาวนานกว่า 200 ปี ยิ่งมีการรวมกันเป็นกลุ่มทอผ้า มีการนำผลิตภัณฑ์เข้าประกวดและได้รับรางวัลมากมาย จนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เมื่อกล่าวถึง “ผ้าทอยกดอก” คนทั่วไปก็จะนึกถึงผ้าทอของบ้านแม่สารบ้านตอง ผ้าทอจึงเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของชุมชน

2.3.3 การถ่ายทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญา

กลุ่มฯ ได้เข้าร่วมกับโรงเรียนในการจัดการเรียนสอนในวิชาเลือกอิสระของนักเรียน โดยเฉพาะช่วงปิดเทอม มีนักเรียนเข้ามาเรียนรู้การทอผ้าและเรียนรู้ประวัติการทอผ้าของหมู่บ้าน นอกจากนี้ กลุ่มฯ ยังได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรสอนการทอผ้ายังกลุ่มแม่บ้านอื่นๆ และโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดลำพูน

2.4 การจัดการองค์กรและการบริหารงานของกลุ่มฯ

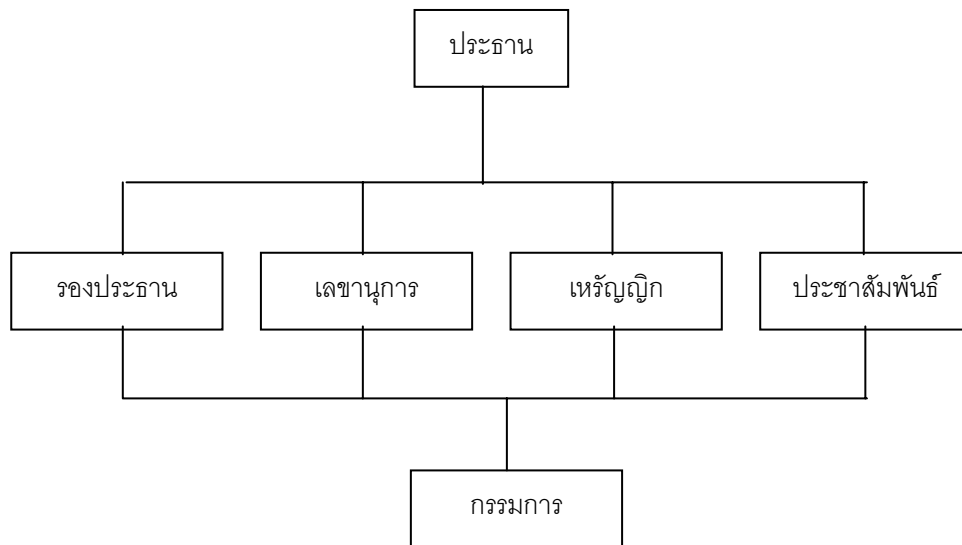
2.4.1 การบริหารและการจัดการองค์กรของกลุ่มฯ

กลุ่มฯ ได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารออกเป็น 5 ตำแหน่ง จำนวน 9 คน ตามคำแนะนำของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองลำพูน การคัดเลือกคณะกรรมการ จะเสนอชื่อ ลงมติโดยการยกมืออย่างเปิดเผยสมาชิกหนึ่งคนต่อหนึ่งเสียง คณะกรรมการที่ได้รับเลือกจะจัดสรรตำแหน่งกันเองตามความเหมาะสมหลักในการคัดเลือกคณะกรรมการคือ พิจารณาจากประสบการณ์การทอผ้า และการทำงานกับองค์กรต่างๆ และการยอมรับของสมาชิกในกลุ่มฯ

วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ชุดละ 2 ปี มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบางตำแหน่ง แต่ประธานกลุ่มฯ ยังคงเป็นนางจรรยา ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่เริ่มตั้งกลุ่มฯ จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นบุคคลที่สมาชิกยอมรับ และเชื่อถือให้บริหารงานกลุ่มฯ

กลุ่มฯ มีการประชุมปีละ 1 ครั้ง ถ้าหากมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นก็จะปรึกษากันหรือกันเป็นเรื่อยๆ ไป เช่น เรื่องของการตลาด การผลิต หรือมีเรื่องแจ้งให้ทราบเป็นกรณีไป

ในการดำเนินงานกลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตอง มีการดำเนินงานในรูปของกลุ่มฯ แต่อำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ประธาน ในเรื่องการบริหารจัดการด้านการตลาด การผลิต การเงิน เหมือนธุรกิจของเอกชน

แผนภาพที่ 2.2 โครงสร้างองค์กร

จากโครงสร้างองค์กร กลุ่มได้แบ่งหน้าที่ให้บุคคลต่าง ๆ ดังนี้

1. ประธาน นางจรรยา สาคร มีหน้าที่ บริหารงานกลุ่มฯ ติดต่อลูกค้า รับคำสั่งซื้อ ควบคุมการผลิต การจำหน่าย การเก็บเงินจากลูกค้า
2. รองประธาน นางทองม้วน แก้วทิพย์ มีหน้าที่ ช่วยดูแลกลุ่มฯ หากประธานไม่อยู่ รองประธาน กรรมการจะทำหน้าที่แทนประธาน
3. เลขานุการ น.ส.รัตนา สุขसार มีหน้าที่ ในการจดบันทึกการประชุม
4. เหรัญญิก นางจันทิพย์ เพ็ญสิทธิ์ มีหน้าที่ในการเก็บเงินและจัดทำบัญชี
5. ประชาสัมพันธ์ นางบัวเที่ยง อยู่เย็น มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์กลุ่ม
6. ปฏิคม นางบุญศรี มณีรัตน์
7. กรรมการ นางศรียงค์ ชมภูพงษ์
8. กรรมการ นางคำแพง ยาสิงห์ราช
9. กรรมการ นางไกรสร ชมภูพงษ์

กลุ่มฯ ได้ตั้งมานาน เป็นระยะเวลากว่า 20 ปี ทำให้สมาชิกกลุ่มบางส่วนได้หันไปเป็นผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ยังคงผลิตผ้าฝ้าย มี 1 รายที่ผลิตผ้าไหม คือดารณีไหมไทย แต่ทุกคนยังคงเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ ไม่ได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับกลุ่มฯ มีเพียงการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ร่วมกันในนามกลุ่มทอผ้าแม่สารบ้านตอง แม้แต่กลุ่มฯ เองก็ยังมีบริการจัดการแบบเอกชน โดยมีประธานเป็นผู้บริหารจัดการทั้งหมด โดยสมาชิกทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ผลิตให้กลุ่มฯ เท่านั้น

ตารางที่ 2.1 ประวัติคณะกรรมการกลุ่มฯ ปี 2546

ชื่อ-สกุล	อายุ	เพศ	สถานภาพ	ตำแหน่ง	หน้าที่	อาชีพเดิม	ชีพปัจจุบัน	บทบาทในชุมชน
นางจรรยา สาคร	64	หญิง	สมรส	ประธาน	ตลาด บริหารงาน ออกแบบผลิตภัณฑ์	ทอผ้า	ทอผ้า/ค้าขาย	ประธานแม่บ้าน ที่ปรึกษา อบต. เวียงยอง
นางทองทองม้วน แก้วพิน	58	ชาย	สมรส	รองประธาน	ผลิต บริหาร	ทอผ้า	ทอผ้า	-
นางบุญศรี มณีรัตน์	48	หญิง	สมรส	ปฎิคม	ผลิต	ทอผ้า	ทอผ้า	-
นางจันทน์ เพ็ญสิทธิ	54	หญิง	สมรส	เหรัญญิก	ผลิต	ทอผ้า	ทอผ้า	-
นางสาวรัตนา สุขसार	38	หญิง	โสด	เลขานุการ	ผลิต	ทอผ้า	ทอผ้า	-
นางบัวเที่ยง อยู่เย็น	55	หญิง	สมรส	กรรมการ	ผลิต	ทอผ้า	ทอผ้า	-
นางศรียนต์ ชมภูพงษ์	-	หญิง	สมรส	กรรมการ	ผลิต	ทอผ้า	ทอผ้า	-
นางคำแพง ยาสิงห์ราช	-	หญิง	สมรส	กรรมการ	ผลิต	ทอผ้า	ทอผ้า	-
นางไกรสร ชมภูพงษ์	-	หญิง	สมรส	กรรมการ	ผลิต	ทอผ้า	ทอผ้า	-

ที่มา : จากการสำรวจ

2.4.2 ปัญหาการจัดองค์กรของกลุ่มฯ

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มฯ มีปัญหาในการบริหารจัดการ ดังนี้

แม้ว่ากลุ่มฯ มีการจัดโครงสร้างขององค์กร ออกเป็นตำแหน่งต่างๆ ตามโครงสร้างของกลุ่มฯ ทั่วไป แต่การดำเนินงานต่างๆ ประธานและเลขานุการกลุ่มฯ จะเป็นผู้ดูแลทั้งหมดทั้งการผลิตและการตลาด จึงเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน และทำให้ไม่สามารถบริหารได้อย่างทั่วถึง

จากการสังเกต กลุ่มฯ ได้ตั้งมานาน และสมาชิกหลายคนได้ยกระดับเป็นธุรกิจส่วนตัว ทำให้มีสมาชิกบางส่วนได้หันไปเป็นผู้ผลิตให้ผู้ประกอบการอื่นเหล่านี้ และผลิตให้กลุ่มฯ ด้วย เมื่อมีงานเข้ามาตลอดทั้งปี จึงไม่สนใจการดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่มฯ ทำให้ขาดบุคลากรในการบริหารจัดการ แม้แต่คณะกรรมการก็ยังพอใจที่จะเป็นเพียงผู้ผลิตเท่านั้น การดำเนินงานของกลุ่มฯ ยังเป็นรูปแบบของเอกชน ประธานเหมือนเจ้าของกิจการที่ตัดสินใจในทุกอย่าง และเป็นผู้บริหารจัดการทั้งหมด สมาชิกเป็นเพียงผู้ผลิตให้กลุ่มฯ เท่านั้น ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในการดำเนินงาน และสมาชิก (ผู้ผลิตรายย่อย) ยังคงต้องการกลุ่มฯ คงอยู่ เนื่องจากได้รับสิทธิพิเศษเรื่องการตลาด

2.5 แหล่งให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือแก่กลุ่มฯ

กลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ในการสนับสนุนการก่อตั้งกลุ่มฯ เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการบริหารจัดการ ด้านการตลาด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ และการคัดสรร OPC. เป็นต้น กลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน จากองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงยอง จำนวน 100,000 บาท สหกรณ์อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ให้ความรู้ในเรื่องการบริหารงานกลุ่มฯ และกองทุนหมู่บ้าน สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจำนวน 400,000 บาท รายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 2.2 แหล่งให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือกลุ่มฯ

หน่วยงาน	ปีที่ช่วยเหลือ	ความช่วยเหลือ
สนง. พัฒนาชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	2526-ปัจจุบัน	ความรู้เรื่องการรวมกลุ่มฯ /การบริหารจัดการ/การตลาด
อบต. เวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	2540	เงินทุนหมุนเวียน 100,000 บาท
สหกรณ์อำเภอเมือง จังหวัด ลำพูน	2542	ความรู้เรื่องการบริหารงานกลุ่มฯ
กองทุนหมู่บ้าน	2545	เงินกู้ 400,000 บาท

ที่มา: จากการสำรวจ

บทที่ 3

การผลิตและเทคโนโลยีการผลิต

3.1 ผลิตภัณฑ์

กลุ่มทอผ้าแม่สารบ้านตอง มีผลิตภัณฑ์ ผ้าถุง ผ้าตัดเสื้อ สไบ และผ้าคลุมไหล่ โดยมีลวดลายการทอมากกว่า 100 ลาย เรียกรวมกันว่า “ผ้ายกดอก” ลายที่นิยม คือ ลายลานนา และลายดอกพิกุล กลุ่มฯ จะผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าผืนต่างๆ ทั้งผ้าถุง ผ้าตัดเสื้อ ประธานจะนำไปแปรรูปเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป และผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กระเป๋ากระเป๋าสตางค์ และของโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตอง

รายการ	รายละเอียด	ขนาด
ผ้ายกดอกกลอยทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
ผ้าตัดเสื้อยกดอก	ผ้าพื้น	20 นิ้ว X 5 เมตร
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร
ผ้าสไบยกดอก	-	7.5 นิ้ว X 2 เมตร
ผ้าถุงลายลานนา	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
ผ้าสีพื้นตัดเสื้อ	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร
ผ้าถุงเงี้ยวยกดิน	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
ผ้าถุงเงี้ยวผ้าย	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร
ผ้าคลุมไหล่	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 2.60 เมตร

ที่มา: จากการสำรวจ

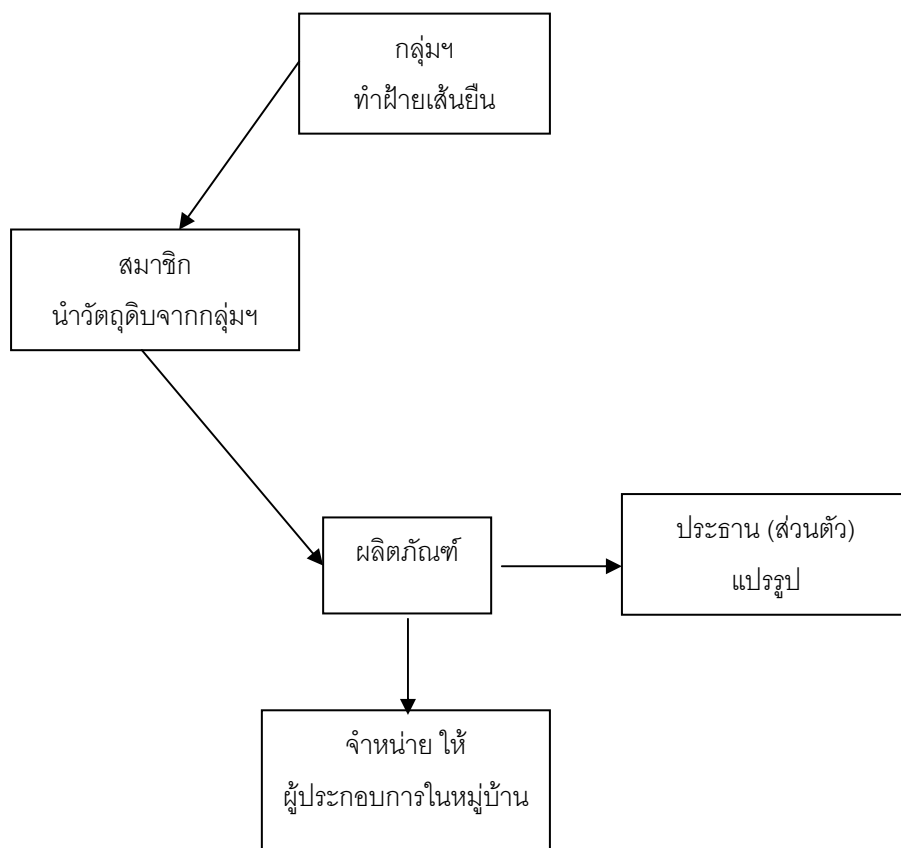
3.2 การบริหารการผลิตและการวางแผนการผลิต

3.2.1 การบริหารการผลิต

การบริหารการผลิตของกลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตอง ประธานกลุ่มฯ เป็นผู้ดูแลทั้งหมด โดยจะเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ กระจายการผลิตให้สมาชิก รวบรวมผลิตภัณฑ์จากสมาชิก และควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ กลุ่มฯ จะผลิตเฉพาะผ้าผืน แล้วประธานจะนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป กระเป๋าถือ และกระเป๋าสตางค์ เป็นต้น (แผนภาพที่ 3.1)

3.2.2 การวางแผนการผลิต

กลุ่มฯ มีการผลิตตลอดทั้งปี โดยผลิตตามคำสั่งซื้อ และผลิตเพื่อรอจำหน่าย โดยจะทำด้ายเส้นยืน (เครือ) แล้วสมาชิกจะนำไปทอ โดยจะให้สมาชิกเบิกวัตถุดิบจากกลุ่มฯ แล้วนำผลิตภัณฑ์มาส่งที่กลุ่มฯ แล้วรับค่าผลิตภัณฑ์ตามที่กลุ่มฯ ตั้งไว้ กลุ่มฯ ทำการผลิตเต็มกำลังการผลิต โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.2

แผนภาพที่ 3.1 การบริหารการผลิต และการวางแผนการผลิตของกลุ่มทอผ้าแม่สารบ้านตอง

ตารางที่ 3.2 ช่วงเวลาการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มทอผ้าแม่สารบ้านตอง

ผลิตภัณฑ์	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผ้ายกดอกลอยทั้ง	←											→
ผ้าถุงสายฝนยก	←											→
ผ้าตัดเสืยกดอก	←											→
ผ้าถุงยกเชิง	←											→
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	←											→
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	←											→
ผ้าสไบยกดอก	←											→
ผ้าถุงลายล้านนา	←											→
ผ้าสีพื้นตัดเสื่อ	←											→
ผ้าลายสายฝนทั้ง	←											→
ผ้าถุงเจียวกดิน	←											→
ผ้าถุงเจียวฝ้าย	←											→
ผ้าคลุมไหล่	←											→

หมายเหตุ : ← → ช่วงที่มีการผลิต

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.3 กำลังการผลิตต่อเดือน

ผลิตภัณฑ์	กำลังการผลิต (ชิ้น/เดือน)
ผ้ายกดอกลอยทั้งชุด	20
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	20
ผ้าตัดเสืยกดอก	80
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	30
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	20
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	20
ผ้าสไบยกดอก	300
ผ้าถุงลายล้านนา	20
ผ้าสีพื้นตัดเสื่อ	50
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	50
ผ้าถุงเจียวกดิน	20
ผ้าถุงเจียวฝ้าย	20
ผ้าคลุมไหล่	22

ที่มา : จากการสำรวจ

3.3 การจัดหาปัจจัยการผลิต

3.3.1 วัตถุดิบ

วัตถุดิบที่ใช้ในการทอผ้าของกลุ่มฯ มีดังนี้

- ก. ผ้ายโทเร ใช้เป็นผ้าเส้นยืน ราคาลูกละ 880 บาท มี 66 ใจ กลุ่มฯ ซื้อครั้งละ 20 ลูก เดือนละครั้ง จากร้านค้าในตลาดวโรรส จังหวัดเชียงใหม่
- ข. ไหมประดิษฐ์ เป็นผ้าพุ่ง ราคาลูกละ 880 บาท มี 105 ใจ กลุ่มฯ ซื้อครั้งละ 20 ลูก เดือนละครั้ง จากร้านค้าในตลาดวโรรส จังหวัดเชียงใหม่
- ค. ดินกลม (สีเงิน/สีทอง) ราคาหลอดละ 150 บาท กลุ่มฯ ซื้อครั้งละ 40 หลอด จากร้านค้าในตลาดวโรรส จังหวัดเชียงใหม่
- ง. ดินแบน ราคาหลอดละ 85 บาท กลุ่มฯ ซื้อครั้งละ 40 หลอด จากร้านค้าในตลาดวโรรส จังหวัดเชียงใหม่
- จ. ดินเงินพิเศษ ราคาหลอดละ 200-230 บาท กลุ่มฯ จะซื้อเฉพาะที่มีคำสั่งซื้อเข้ามา กลุ่มฯ ซื้อจากตลาดวโรรส จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 3.4 ช่วงเวลาในการจัดหาวัตถุดิบ

รายการ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผ้ายโทเร	←											→
ไหมประดิษฐ์	←											→
ดินกลม	←											→
ดินแบน	←											→
ดินพิเศษ	←											→

หมายเหตุ : → ช่วงเวลาจัดหาวัตถุดิบ

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.5 การจัดหาวัตถุดิบ

วัตถุดิบ	หน่วย	ราคา/หน่วย	แหล่งที่มา	ความถี่	ปริมาณการจัดหา	การชำระเงิน	วิธีการขนส่ง
ผ้ายโทเร	ลูก	880	ตลาดวโรรส	เดือนละครั้ง	20	เชื่อ	ร้านส่งให้
ไหมประดิษฐ์	ลูก	880	ตลาดวโรรส	เดือนละครั้ง	20	เชื่อ	ร้านส่งให้
ดินกลม	หลอด	150	ตลาดวโรรส	เดือนละครั้ง	40	เชื่อ	ร้านส่งให้
ดินแบน	หลอด	85	ตลาดวโรรส	เดือนละครั้ง	40	เชื่อ	ร้านส่งให้
ดินพิเศษ	หลอด	200-230	ตลาดวโรรส	ตามคำสั่งซื้อ	ตามคำสั่งซื้อ	สด	ตนเอง

ที่มา : จากการสำรวจ

3.3.2 วัสดุและอุปกรณ์การผลิต

อุปกรณ์การผลิต

การทอผ้าของกลุ่มฯ จะมีอุปกรณ์การผลิตเฉพาะการเตรียมฝ้ายเส้นยืน ได้แก่ ก้างสาว กระบ้อง ส่วนอุปกรณ์ในการทอผ้า จะเป็นของสมาชิก ซึ่งจะมีกี่ทอผ้าและอุปกรณ์คนละ 1 ชุด ซึ่งมีสมาชิกที่ทอผ้าให้กลุ่มฯ จำนวน 20 คน รายละเอียดมีดังนี้

- ก. กี่เมือง ราคาหลังละ 3,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี เป็นของสมาชิกที่ทอผ้าให้กลุ่มฯ 20 คน จะซื้อในหมู่บ้าน
- ข. ฟืมแสดทนเลส ราคาอันละ 900 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี เป็นของสมาชิกที่ทอผ้าให้กลุ่มฯ 20 คน ซื้อจากร้านค้าในตลาดโรงรถ
- ค. กระสวยไม้ ราคาอันละ 100 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี เป็นของสมาชิกที่ทอผ้าให้กลุ่มฯ 20 คน
- ง. หลอดพลาสติก ใช้พันฝ้ายเส้นพุ่งในกระสวยไม้ สมาชิก ใช้หลอดลูกโป่ง มาตัดให้ได้ขนาดที่ต้องการ ตกหลอดละ 0.1 บาท อายุการใช้งาน 2 ปี
- จ. ไม้หลาบ ใช้ยกด้ายด้ายเส้นยืนเพื่อทำลายบนผ้าทอ ราคาอันละ 150 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี สมาชิกสั่งทำจากช่างในหมู่บ้าน
- ฉ. ล้อ ใช้ยกด้ายเส้นยืนให้สลับกัน ราคาอันละ 45 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี สมาชิกซื้อจากร้านค้าในตลาดโรงรถ
- ช. ก้างสาว เป็นของกลุ่มฯ ใช้เตรียมฝ้ายเส้นยืน จำนวน 1 หลัง ราคา 1,500 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี
- ซ. กระบ้อง ใช้พันด้ายก่อนเตรียมฝ้ายเส้นยืน (เครือ) ราคาละ 5 บาท อายุการใช้งาน 5 ปี กลุ่มฯ ซื้อจากพ่อค้าในหมู่บ้าน

อุปกรณ์การตลาด

- ก. ชุดรับแขก จำนวน 1 ชุด ราคา 3,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ข. ตู้โชว์โล่รางวัล จำนวน 1 หลัง ราคา 2,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ค. ตู้โชว์ใหญ่ จำนวน 1 หลังราคา 3,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ง. ตู้หกเหลี่ยม จำนวน 1 หลังราคา 6,500 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- จ. ตู้โชว์ 2 ช่อง จำนวน 1 หลัง ราคา 2,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ฉ. ตู้โชว์ 3 ช่อง จำนวน 1 หลัง หลังราคา 3,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ช. ตู้โชว์ 4 ช่อง จำนวน 1 หลัง หลังราคา 3,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ซ. โต๊ะไม้ จำนวน 1 ตัว หลังราคา 300 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ฌ. ตู้โชว์กระจก จำนวน 1 หลัง หลังราคา 130 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ญ. กระจก จำนวน 2 บาน ราคาบานละ 450 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี
- ฎ. หุ่นโชว์ จำนวน 1 ตัว ราคา 700 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี

ฏ. รวม จำนวน 2 คัน ราคาคันละ 4000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี

3.3.3 โรงเรือน

กลุ่มฯ มีโรงเรือน 1 หลัง ราคา 35,000 บาท ใช้เป็นที่ โดยงบประมาณของประธานกลุ่ม สร้างเมื่อ ปี พ.ศ. 2535 ขนาด กว้าง 10 เมตร ยาว 12 เมตร หลัง อายุการใช้งานมาแล้ว 30 ปี

ตารางที่ 3.6 วัสดุ อุปกรณ์การผลิต และโรงเรือน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ลักษณะการได้มา
โรงเรือน	หลัง	1	35,000	30	ประธาน
ก๊ทอผ้า (ก๊เมื่อง)	หลัง	20	3000	30	ซื้อ
ฟืม(แสนนเลส)	อัน	20	900	20	ซื้อ
กระสวยไม้	อัน	20	100	10	ซื้อ
หลอดพลาสติก	อัน	2,000	0.1	2	ซื้อ
ไม้หลาบ	อัน	20	150	10	ซื้อ
ล้อ	คู่	20	45	10	ซื้อ
ก้างสาว	หลัง	1	1,500	20	ซื้อ
กระป๋อง	ใบ	100	5	5	ซื้อ
ราวแขวนผ้าเหล็ก	หลัง	1	250	30	ซื้อ
ราวไม้ไผ่	อัน	3	250	30	ซื้อ
ชุดรับแขก	ตัว	1	3,000	30	ซื้อ
ตู้โชว์โล่หิ้งรางวัล	หลัง	1	2,000	30	ซื้อ
ตู้โชว์ใหญ่	หลัง	1	3,000	30	ซื้อ
ตู้หกดเหลี่ยม	หลัง	1	6,500	30	ซื้อ
ตู้โชว์ 2 ช่อง	หลัง	1	2,000	30	ซื้อ
ตู้โชว์ 3 ช่อง	หลัง	1	3,000	30	ซื้อ
ตู้โชว์ 4 ช่อง	หลัง	1	3,000	30	ซื้อ
โต๊ะไม้	หลัง	1	300	30	ซื้อ
ตู้โชว์กระจก	หลัง	1	130	30	ซื้อ
กระจก	ใบ	2	450	30	ซื้อ
หุ่นโชว์	ตัว	1	700	30	ซื้อ
รวม	คัน	2	400	30	ซื้อ

ที่มา: จากการสำรวจ

3.3.4 การตรวจคุณภาพและการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต

ประธานจะเป็นผู้จัดหาปัจจัยการผลิต และเป็นผู้ซื้อปัจจัยการผลิต ซึ่งมีจำหน่ายอยู่ทั่วไป โรงงานที่ผลิตเส้นฝ้ายมีมาตรฐาน ทั้งเรื่องของสีฝ้าย และขนาดของเส้นฝ้าย มีมาตรฐาน และหาได้ง่ายมีจำหน่ายตลอดทั้งปี ทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องคุณภาพของปัจจัยการผลิต และไม่ต้องซื้อในปริมาณมาก ปัจจัยการผลิตที่จัดหามาจะเก็บไว้ที่บ้านประธานกลุ่มฯ

3.4 แรงงานและการจ้างงาน

3.4.1 การใช้แรงงานในการผลิต

กลุ่มฯ มีสมาชิกทั้งสิ้น 73 คน แต่ที่ทอผ้าให้กลุ่มมีเพียง 20 คน สมาชิกคนอื่นๆ จะทอผ้าให้ผู้ประกอบการในหมู่บ้าน โดยสมาชิกทั้งหมด 73 คน จะมาเตรียมฝ้ายเส้นยืนที่กลุ่มฯ แล้วนำไปทอที่บ้าน สมาชิกส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 50 ปี - 70 ปี

3.4.2 การจ้างงาน

กลุ่มฯ จ้างงานเป็นรายชิ้น โดยกำหนดราคาค่าจ้างผลิตไว้แน่นอน สมาชิกจะได้ค่าแรงเพิ่มหากลายที่ทอเป็นลวดลายที่ยาก ค่าจ้างทอรายละเอียดดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 แรงงานทอผ้า

ลักษณะงาน/หน้าที่	จำนวนแรงงานที่ใช้ (คน)		ลักษณะการจ้างงาน	อัตราค่าจ้าง
	ชาย	หญิง		
ขึ้นเครือ	-	1	รายชิ้น	ไม่เป็นเงินสด
ทอผ้า	-	20	รายวัน	ตามกำหนด

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.8 ค่าจ้างทอผ้า

รายการ	รายละเอียด	ขนาด	ค่าจ้างทอ (บาท)
ฝ้ายกดอกลอยทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	850
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร	
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	350
ผ้าตัดเลื้อยกดอก	ผ้าพื้น	20 นิ้ว X 5 เมตร	500
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	350
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	800
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	1400
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร	
ผ้าสไบยกดอก		7.5 นิ้ว X 2 เมตร	50

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

รายการ	รายละเอียด	ขนาด	ค่าจ้างทอ (บาท)
ผ้าถุงลายล้านนา	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	350
ผ้าสีพื้นตัดเส้น	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร	200
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	500
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร	
ผ้าถุงเงี้ยวยกดิน	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	750
ผ้าถุงเงี้ยวฝ้าย	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	600
ผ้าคลุมไหล่	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 2.60 เมตร	250

ที่มา: จากการสำรวจ

3.5 ต้นทุนการผลิต

การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์กลุ่มฯ จำนวนต่อหนึ่งชิ้น (ตัวอย่างดังภาคผนวก ค.)

มีต้นทุนและผลตอบแทน ของแต่ละผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มผลิตในปี 2546 รวม 13 ผลิตภัณฑ์

ผ้าฝ้ายยกดอกทั้งชุด ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอผ้า คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 80.613 รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบและ ค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 19.110 และ 0.274 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	1,054.39 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	1,051.50 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1,054.43 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	1,100 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	45.61 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	48.50 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	45.57 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 4.15
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 4.41
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 4.14
ราคาขาย (ปลีก)	1,200 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	145.61 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	148.50 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	145.57 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 12.13
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 12.37
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 12.13

ผ้าถุงสายฝอยยกเชิง ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 66.29 รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 33.44 และ 0.26 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	527.96	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	526.57	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	528	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	500	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	-27.96	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	-26.57	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	-28.00	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ -5.59	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ -5.31	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ -5.60	
ราคาขาย (ปลีก)	550	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	22.04	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	23.43	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	22.00	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 4.01	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 4.26	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 4.00	

ผ้าตัดเสื้อยกดอก ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 72.27 รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 27.55 และ 0.18 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	691.82	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	690.57	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	691.83	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	700	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	8.18	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	9.43	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	8.17	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 1.64	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 1.89	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 1.63	

ราคาขาย (ปลีก)	800	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	108.18	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	109.43	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	108.17	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	ร้อยละ	19.67
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	19.90
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	19.67

ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 71.04 รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 28.67 และ 0.28 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผืนแปร	492.65	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	491.26	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	492.69	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	500	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	7.35	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	8.74	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	7.31	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	ร้อยละ	1.47
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	1.75
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	1.46
ราคาขาย (ปลีก)	550	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	57.35	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	58.74	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	57.31	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	ร้อยละ	10.43
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	10.68
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	10.42

ผ้าถุงยกดินทั้งผืน ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 79.93 รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 19.93 และ 0.14 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผืนแปร	1,000.89	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	999.50	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1,000.93	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	1,000	บาท/ชิ้น

ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	-0.89	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	0.50	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	-0.93	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	-0.18
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	0.10
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	-0.19
ราคาขาย (ปลีก)	1,100	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	99.11	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	100.50	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	99.07	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	18.02
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	18.27
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	18.01

ถ้าถูกยกดินทั้งชุด ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 84.63

รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 15.19 และ 0.17 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	1,654.21	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	1,651.36	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1,654.29	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	1,700	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	45.76	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	48.64	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	45.71	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	9.15
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	9.73
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	9.14
ราคาขาย (ปลีก)	1,800	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	145.76	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	148.64	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	145.71	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	26.50
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	27.03
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	26.49

ผ้าสไบยกดอก ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 53.91 รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 45.75 และ 0.34 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผืนแปร	92.74 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	92.43 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	92.74 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	110 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	17.26 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	17.57 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	17.26 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	ร้อยละ 3.45
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 3.51
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 3.45
ราคาขาย (ปลีก)	130 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	37.26 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	37.57 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	37.26 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	ร้อยละ 6.77
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 6.83
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 6.77

ผ้าถุงลายลานนา ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 71.04 รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 28.67 และ 0.28 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผืนแปร	492.65 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	491.26 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	492.69 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	500 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	7.35 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	8.74 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	7.31 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผืนแปร	ร้อยละ 1.47
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 1.75
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 1.46

ราคาขาย (ปลีก)	550	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	57.35	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	58.74	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	57.31	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	10.43
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	10.68
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	10.42

ผ้าตัดเสื้อ (ผ้าพื้น) ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 77.26

รองลงมา ได้แก่ วัตถุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 22.14 และ 0.58 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	258.83	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	257.33	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	258.87	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	260	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	1.17	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	2.67	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1.13	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	0.23
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	0.53
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	0.23
ราคาขาย (ปลีก)	300	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	41.17	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	42.67	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	41.13	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	7.49
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	7.76
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	7.48

ผ้าถุงลายสายฝนทั้งชุด ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ

67.51 รองลงมา ได้แก่ วัตถุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 32.07 และ 0.42 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	740.63	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	737.50	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	740.68	บาท/ชิ้น

ราคาขาย (ส่ง)	750	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	9.37	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	12.50	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	9.32	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	1.87
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	2.50
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	1.86
ราคาขาย (ปลีก)	850	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	109.37	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	112.50	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	109.32	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	19.89
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	20.45
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	19.88

ผ้าถุงเจียวกดดัน ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 78.18

รองลงมา ได้แก่ วัสดุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 21.67 และ 0.14 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	959.22	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	957.83	บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	959.27	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	1,000	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	40.78	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	42.17	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	40.73	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	8.16
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	8.43
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	8.15
ราคาขาย (ปลีก)	1,200	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	240.78	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	242.17	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	240.73	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	43.78
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	44.03
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	43.77

ผ้าถุงเย็บยกฝ้าย ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 79.00 รองลงมา ได้แก่ วัตถุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 20.81 และ 0.18 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	759.41 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	758.02 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	759.46 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	800 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	40.59 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	41.98 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	40.54 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 8.12
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 8.40
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 8.11
ราคาขาย (ปลีก)	900 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	140.59 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	141.98 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	140.54 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 25.56
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 25.81
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 25.55

ผ้าคลุมไหล่ ต้นทุนจากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างทอ โดยคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 77.38 รองลงมา ได้แก่ วัตถุดิบ และค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 22.35 และ 0.26 ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	323.06 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตเงินสด	322.21 บาท/ชิ้น
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	323.07 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	350 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	16.94 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	17.79 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	16.39 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 3.39
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 3.56
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 3.39

ราคาขาย (ปลีก)	380	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	56.94	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	57.79	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	56.93	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	10.35
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ	10.51
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	10.35

3.6 กรรมวิธีการผลิต

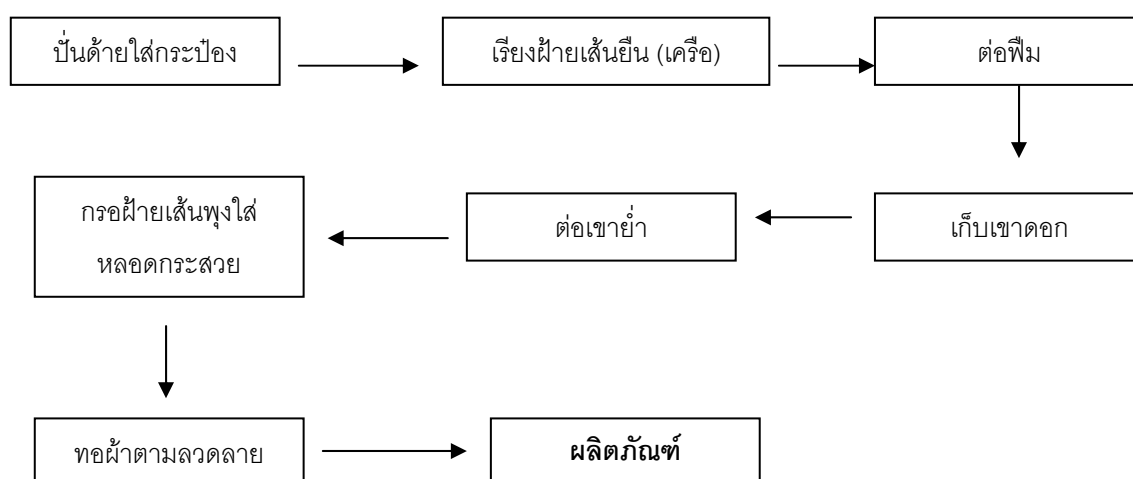
ขั้นตอนการผลิตผ้าทอยกดอกของกลุ่มฯ มีวิธีการผลิตที่เหมือนกันทั้งขั้นตอนการทำฝ้ายเส้นยืน (เครือ) และการทอ จะต่างกันตรงขนาดความกว้างของผ้า จำนวนวัตถุที่ใช้ในแต่ละผลิตภัณฑ์ และลวดลายของผลิตภัณฑ์ กรรมวิธีการผลิตผ้าทอยกดอก มีดังนี้

1. การทำฝ้ายเส้นยืน (เครือ)

เริ่มจากนำฝ้ายที่เป็นใจ พันรอบกระป๋อง กระป๋องละ 2-3 ใจ แล้วนำไปสาวฝ้ายบนกังสาว เรียงฝ้ายเส้นยืน (เครือผ้า) ตามความยาวและหน้ากว้างของผ้า ในขั้นตอนนี้อำใช้แรงงาน 1 คนเวลาในการขึ้นเครือแต่ละผลิตภัณฑ์ รายละเอียดดังภาคผนวก ข. ตารางที่ ข.15

2. การทอ

ในการทอแต่ละลาย สมาชิกจะจำงเก็บลาย (เขาดอก) โดยคิดเป็นไม้ราคาแล้วแต่ความยากง่ายของลาย และจำนวนไม้ รายละเอียดดังภาคผนวก ข. ตารางที่ ข.6 สมาชิกจะนำเครือที่เตรียมไว้ ไปขึ้นกี่ โดยการนำไปต่อฟืม เขาดอก (เก็บลอก) ต่อเขาย่า พร้อมทอ จากนั้นจะกรอฝ้ายใส่หลอดกระสวย แล้วทำการทอผ้า (แผนภาพที่ 4.2)

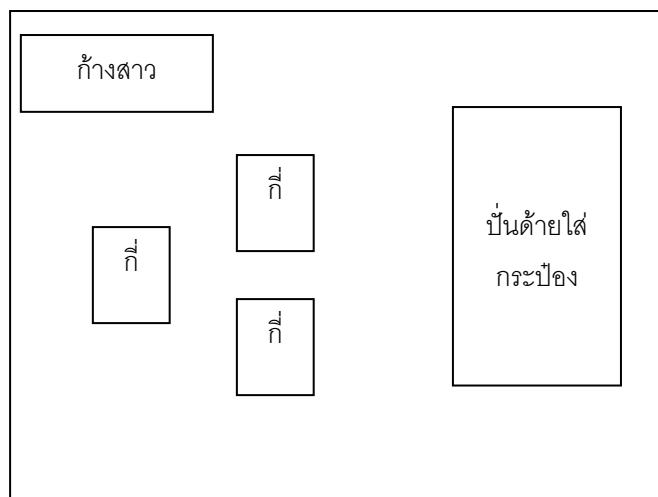
แผนภาพที่ 3.2 กรรมวิธีการทอผ้า

3.7 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต

กลุ่มฯ ยังคงใช้เทคโนโลยีการผลิตดั้งเดิม ทั้งการทำด้ายเส้นยืน (เครีอ) เก็บลาย และการทอ ยังคงใช้แรงงานคน และเทคนิคแบบเดิมที่สืบทอดมาแต่ปู่ย่าตายาย มีการเปลี่ยนแปลงเพียงการย้อมสี กลุ่มฯ จะสั่งย้อมจากโรงงาน ไม่เตรียมเอง ยกเว้นต้องการสีที่โรงงานย้อมไม่ได้ หรือสีธรรมชาติ ก็จะทำการย้อมเอง แต่เป็นส่วน้อย เทคโนโลยีที่กลุ่มฯ ใช้ยังเหมาะสมกับการผลิตของกลุ่มฯ

3.8 สภาพและผังของสถานที่ผลิต

สมาชิกจะทอผ้าที่บ้าน แล้วนำผลิตภัณฑ์ที่ทอเรียบร้อยแล้วมาส่งที่ กลุ่มฯ มีโรงทอผ้า ที่ใช้เป็นที่เตรียมฝ้ายเส้นยืน ใช้สอนเด็กนักเรียน และให้ลูกค้าได้ชมวิธีการทอผ้า โรงทอผ้าของกลุ่มฯ อยู่ติดถนนในหมู่บ้าน อยู่หน้าบ้านประธาน บริเวณด้านหน้ามีเนื้อที่ กว้าง 20 ยาว 20 เมตร ในโรงทอผ้ามีวัสดุ และอุปกรณ์ในการทอผ้าต่างๆ เช่น กี่ จำนวน 3 หลัง ก้างสาว สำหรับเตรียมฝ้ายเส้นยืน (เครีอ) กระจบอง และอุปกรณ์ต่างๆ ในการเตรียมฝ้าย (แผนภาพที่ 3.3)

แผนภาพที่ 3.3 แผนผังโรงทอผ้าของกลุ่มฯ

3.9 การจัดการของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต

กลุ่มฯ ไม่มีการย้อมสี จึงไม่มีของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต จะมีเพียงฝ้ายที่เหลือจากการผลิต หากเหลือเป็นใจ ก็จะเก็บไว้เพื่อนำไปผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ ต่อไป

3.10 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์

เมื่อสมาชิกผลิตผลิตภัณฑ์เรียบร้อยแล้ว จะนำมาส่งที่กลุ่มฯ ประธานจะเป็นผู้ตรวจรับผลิตภัณฑ์ว่าตรงตามแบบที่ต้องการหรือไม่ โดยจะดูความละเอียดของลวดลายฝีมือการทอ และขนาดของผลิตภัณฑ์ หากสมาชิกผลิตไม่ตรงตามแบบ ก็มักจะหักค่าทอ มากน้อยขึ้นอยู่กับผลงานที่ทอ

3.11 ปัญหาและความต้องการด้านการผลิต

3.11.1 ปัญหาด้านการผลิต

จากการสัมภาษณ์ปัญหาด้านการผลิตของกลุ่มฯ มีดังนี้

1. สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตองมีอายุเฉลี่ยมากกว่า 50 ปี ไม่สามารถทอผ้าในปริมาณมาก และไม่สามารถแรงงานได้
2. ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมการทอผ้า เนื่องจากการทอผ้ายกดอกจะต้องใช้ความตั้งใจ ความชำนาญสูง เพื่อให้ผ้ามีคุณภาพได้มาตรฐาน และเวลาการทอใช้เวลานาน ฉะนั้นการควบคุมการทอผ้ายกดอกทำได้ลำบาก ต่อการควบคุม เพราะเป็นงานฝีมือ อีกทั้งสมาชิกมีฝีมือการทอไม่เท่ากัน

จากการวิเคราะห์ นอกจากปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กลุ่มฯ ยังมีปัญหาการขาดแรงงานในการผลิต เนื่องจากในหมู่บ้านมีผู้ประกอบการหลายราย ทำให้มีการแย่งแรงงานทอผ้า เนื่องจากผ้าทอ ยกดอกต้องใช้แรงงานที่มีทักษะฝีมือมาก คนรุ่นใหม่ขาดความสนใจที่จะสืบทอด เนื่องจากหมู่บ้านอยู่ใกล้ถนนอุตสาหกรรม จังหวัดลำพูน อีกทั้งการจัดซื้อวัตถุดิบของกลุ่มฯ เป็นเงินสด ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูงกว่าการการซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด

3.11.2 ความต้องการทางการผลิตของกลุ่มฯ

กลุ่มฯ ต้องการส่งเสริมให้มีแรงงานทอผ้าเพิ่มขึ้น และรับสมัครใหม่ที่มีอายุไม่มาก โดยให้สมาชิกกลุ่มฯ เป็นผู้สอนการทอ และแกะลวดลายให้ เพื่อช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาของการทอผ้าของบ้านแม่สารบ้านตองต่อไป

บทที่ 4

การตลาด

4.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด

4.1.1 การบริหารการตลาด

การบริหารการตลาดของกลุ่มฯ เป็นหน้าที่ของประธานทั้งหมด เป็นผู้ตัดสินใจรับสั่งซื้อจากลูกค้า รวบรวมผลิตภัณฑ์ และจัดจำหน่าย นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ที่มีการแสดงสินค้า เพื่อนำผลิตภัณฑ์กลุ่มฯ ไปออกร้าน และประสานกับกลุ่มเอกชนต่างๆ ในหมู่บ้าน ในการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ร่วมกัน

4.1.2 การวางแผนการตลาด

กลุ่มฯ ไม่ได้วางแผนการตลาด จะผลิตตามคำสั่งซื้อ และรอจำหน่ายให้ลูกค้า กลุ่มฯ จะเน้นผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าผืน ทั้งผ้าถุง ผ้าตัดเสื้อ และผ้าคลุมไหล่ โดยใช้ข้อมูลการจำหน่ายที่ผ่านมา

ในอนาคตกลุ่มฯ ยังคงเน้นผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าผืน เพราะยังเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ต้องการของตลาด ในส่วนของประธานกลุ่มฯ มีแผนที่นำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแปรรูปเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพิ่มขึ้น โดยจะให้กลุ่มบ้านกอกฮอย ตำบลหนองหนาม อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เป็นผู้ตัดเย็บ

4.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

กลุ่มฯ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในเรื่องของการใช้สี และการประยุกต์ลวดลายที่มีอยู่ในผ้าผืนเดียวกัน เช่น แต่เดิมการผ้าทอจะเป็นสีเดียว แล้วใช้การยกดอกให้เกิดลวดลาย กลุ่มฯ ได้พัฒนาให้มีการหลายสีในชิ้นเดียว การใช้สีมีทั้งสีตัดกัน และสีที่กลมกลืน แล้วแต่ความเหมาะสม โดยยังคงเน้นการยกดอกที่เป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้าน และได้นำดินเงิน ดินทอง และดินสีต่างๆ มีตกแต่ง เป็นการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ (ตารางที่ 4.1)

ในหมู่บ้านเคยมีการทอผ้าไหม แม้จะขายได้ราคาสูง เนื่องจากเป็นงานที่ต้นทุนสูง และต้องใช้ช่างทอผ้าที่มีฝีมือมาก กลุ่มฯ จึงเลิกผลิตเพื่อรอจำหน่าย หากมีคำสั่งซื้อเข้ามา กลุ่มฯ จึงจะทำการผลิตให้

ตารางที่ 4.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	ปี พ.ศ.		
	2526	2536	2546
ผ้าถุง	●		●
ผ้าตัดเสื้อ	●		●
ผ้าคลุมไหล่	●		●
ผ้าไหม	●		●

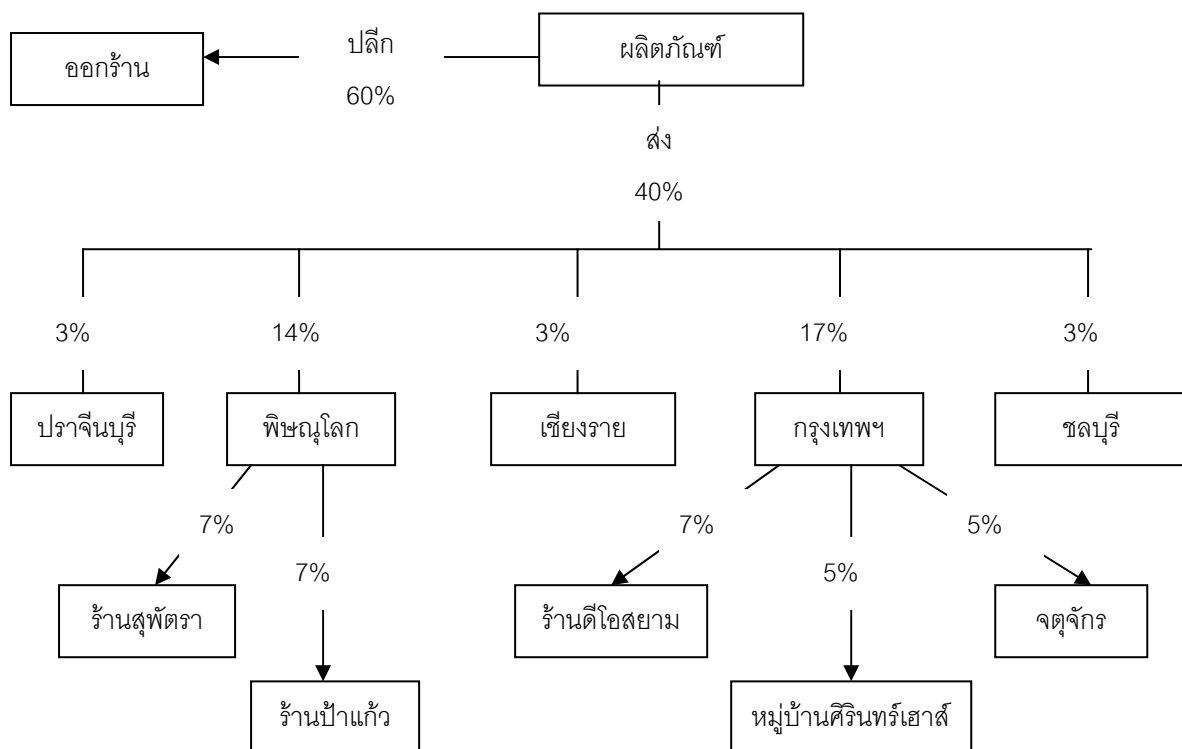
หมายเหตุ : ●--● ปีมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ●→ ปีที่มีการผลิต

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย

4.3.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ

กลุ่มฯ ขายปลีกตามงานแสดงสินค้าต่างๆ ทั้งในจังหวัดลำพูน ที่เชียงใหม่ และงานเมืองทองธานี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 ที่เหลือร้อยละ 40 ขายส่ง โดยมีลูกค้าประจำที่กรุงเทพฯ มากที่สุด ร้อยละ 17 ได้แก่ ร้านดีไอสยาม ตลาดจตุจักร และร้านค้าในตลาดจตุจักร รองลงมาเป็นจังหวัด พิษณุโลก คิดเป็นร้อยละ 14 ที่ประจำ ได้แก่ร้านตัดเสื้อสุพัตรา และร้านป่าแก้ว (แผนภาพที่ 4.1)

แผนภาพที่ 4.1 ช่องทางจำหน่ายผลิตภัณฑ์

4.3.2 ช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์

กลุ่มฯ สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ทุกประเภท ลูกค้าประจำจะสั่งซื้อหลายชนิดคละกันไป ส่วนใหญ่เป็นคณาทำงานราชการ อายุระหว่าง 20 ปีขึ้นไป แต่จะมีลูกค้าที่เป็นร้านตัดเสื้อที่จะสั่งผลิตภัณฑ์ผ้าเป็นชุด ได้แก่ ลูกค้าที่จังหวัดชลบุรีจะสั่งผ้าถุงยกด้นทั้งชุด จังหวัดชลบุรี จะสั่งเฉพาะผ้าถุงยกด้น และจังหวัดเชียงราย จะสั่งเฉพาะผลิตภัณฑ์ผ้าลายสายฝนทั้งชุด

4.4 ราคาและการตั้งราคา

กลุ่มฯ ตั้งราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จากต้นทุนเงินสด ได้แก่ ค่าฝ่าย และค่าจ้างบวกผลตอบแทนร้อยละ 20 เป็นราคาขายส่งผลิตภัณฑ์ ส่วนราคาขายปลีก จะบวกอีกขึ้นละ 20 –100 บาท เป็นราคากลางที่ตกลงกันได้ ตามแต่ชนิดผลิตภัณฑ์ และเป็นการตั้งราคาเพื่อลูกค้าต่อรอง ราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ราคานำยผลิตภัณฑ์

รายการ	รายละเอียด	ขนาด	ราคาขายส่ง (บาท)	ราคาขายปลีก (บาท)
ผ้ายกดอกลอยทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	1,100	1,200
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร		
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	500	550
ผ้าตัดเสื้อยกดอก	ผ้าพื้น	20 นิ้ว X 5 เมตร	700	800
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	500	550
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	1,000	1,100
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	1,700	1,800
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร		
ผ้าสไบยกดอก		7.5 นิ้ว X 2 เมตร	110	130
ผ้าถุงลายล้านนา	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	500	550
ผ้าสพื้นตัดเสื้อ	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร	260	300
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	750	850
	ผ้าพื้น	40 นิ้ว X 2.00 เมตร		
ผ้าถุงเจี๋ยยกดิน	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	1000	1,200
ผ้าถุงเจี๋ยผ้าฝาย	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 1.80 เมตร	800	900
ผ้าคลุมไหล่	ผ้าถุง	40 นิ้ว X 2.60 เมตร	340	380

ที่มา: จากการสำรวจ

จากการคำนวณต้นทุนการผลิต และต้นทุนการตลาดของกลุ่มฯ (ภาคผนวก ค.) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับราคาขายส่ง พบว่าผลิตภัณฑ์ที่ให้ส่วนต่างมากที่สุด ได้แก่ ผ้าถึงยกดินทั้งชุด ขึ้นละ 143.41 บาท รองลงมาได้แก่ ผ้ายกดอกลอยทั้งชุด และ ผ้าถุงเจี๋ยยกดิน ขึ้นละ 43.27 บาท และ 38.43 บาท ตามลำดับ ในส่วนของการตั้งราคาขายส่งของกลุ่มฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละของต้นทุนการผลิต (Mark up) ผลิตภัณฑ์ที่ได้กำไรต่อราคาขายส่งมากที่สุด คือ ตักแตน ร้อยละ 15.74 ผ้าสไบยกดอก รองลงมาได้แก่ ผ้าถุงเจี๋ยผ้าฝาย และ ผ้าคลุมไหล่ ร้อยละ 5.02 และ 4.50 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.3)

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับราคาขายปลีก พบว่าผลิตภัณฑ์ที่ให้ส่วนต่างมากที่สุด ได้แก่ ผ้าถุงเจียวกด้น ขึ้นละ 238.43 บาท รองลงมาได้แก่ ผ้าถุงยกด้นทั้งชุด และผ้ายกดอกกลอยทั้งชุด ขึ้นละ 143.41 บาท และ 143.27 บาท ตามลำดับ ในส่วนของการตั้งราคาขายปลีกของกลุ่มฯ คิดเป็นร้อยละของราคาขาย ผลิตภัณฑ์ที่ได้กำไรต่อราคาขายปลีกมากที่สุด คือ ผ้าสไบยกดอก ร้อยละ 26.89 รองลงมาได้แก่ ผ้าถุงเจียวกด้น และ ผ้าถุงเจียวกด้น ร้อยละ 19.87 และ 15.36 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.3)

4.5 การส่งเสริมการขาย

กลุ่มฯ ส่งเสริมการขายโดยการออกร้านประชาสัมพันธ์ โดยมีร้านที่ขั้วมุง (หน้าวัดพระธาตุหริภุญชัย) และเน้นการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ตามงานต่างๆ ทั้งในและต่างจังหวัด ในการออกร้านกลุ่มฯ จะมีการลดราคา ให้ลูกค้าหากซื้อในปริมาณมาก ลูกค้าสามารถร่วมกับกลุ่มฯ ออกแบบสีสັນและจัดวางลวดลาย หากสั่งผลิต อีกทั้งกลุ่มฯ ยังออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อเข้าร่วมประกวดในงานต่างๆ (ตารางที่ 4.4) ทำให้เป็นที่รู้จักของหน่วยงานราชการ และคนทั่วไป ผลิตภัณฑ์ได้รับคัดเลือกให้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เสนอขายสินค้าในเว็บไซต์ <http://www.thaitambon.com> และในปี 2546 ได้รับคัดเลือกเป็น OPC สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ 4 ดาว ระดับภาค ประเภทผลิตภัณฑ์ ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย

4.5.1 วิธีการรักษาลูกค้าเก่า

กลุ่มฯ จะจัดส่งให้ตรงเวลา เมื่อรับผลิตภัณฑ์และตรวจรับเรียบร้อยแล้วจึงโอนเงินให้กลุ่มฯ และสามารถออกแบบสี และจัดวางลวดลายผ้าให้กลุ่มฯ ผลิตได้

4.5.2 วิธีการหาลูกค้าใหม่

กลุ่มฯ เน้นการออกร้านประชาสัมพันธ์ ตามงานต่างๆ ลูกค้าของกลุ่มฯ ส่วนมากเป็นคนที่ทำงานราชการ ทำให้มีการบอกปากต่อปาก ทำให้มีลูกค้าเข้ามาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งกลุ่มฯ มีร้านที่ขั้วมุง ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก

ตารางที่ 4.3 ราคาและการตั้งราคา

รายการ	ฝ่ายกดออกลอยทั้งชุด	ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	ผ้าตัดเสื้อมยกดอก	ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	ผ้าถุงยกดินทั้งชุด
1. ต้นทุนการผลิต (บาท)	1,054.43	528.00	691.83	492.69	1,000.93	1,654.29
2. ต้นทุนการตลาด (บาท)	2.30	2.30	2.30	2.30	2.30	2.30
3. ต้นทุนการผลิตและการตลาด (1)+(2)(บาท)	1,056.73	530.30	694.13	494.99	1,003.23	1,656.59
4. ราคาขายส่ง (บาท)	1,100	500	700	500	1,000	1,700
5. ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (4)-(3)(บาท)	43.27	-30.30	5.87	5.01	-3.23	43.41
สัดส่วน (5)/(1) x 100 (ร้อยละ)	4.10	-5.71	0.85	1.01	-0.32	2.62
6. ราคาขายปลีก (บาท)	1,200	550	800	550	1,100	1,800
7. ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (6)-(3)(บาท)	143.27	19.70	105.87	55.01	96.77	143.41
สัดส่วน (7)/(6) x 100 (ร้อยละ)	11.94	3.58	13.23	10.00	8.80	7.97

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	ผ้าสไบยกดอก	ผ้าถุงลายล้านนา	ผ้าสีพื้นตัดเส้น	ผ้าลายสายฝนทั้งหมด	ผ้าถุงเจี๊ยะยกดิน	ผ้าถุงเจี๊ยะฝ้าย	ผ้าคลุมไหล่
1. ต้นทุนการผลิต (บาท)	92.74	492.69	258.87	740.68	959.27	759.46	323.07
2. ต้นทุนการตลาด (บาท)	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
3. ต้นทุนการผลิตและการตลาด (1)+(2)(บาท)	95.04	494.99	261.17	742.98	961.57	761.76	325.37
4. ราคาขายส่ง (บาท)	110.00	500.00	260.00	750.00	1000.00	800.00	340.00
5. ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (4)-(3)(บาท)	14.96	5.01	-1.17	7.02	38.43	38.24	14.63
สัดส่วน (5)/(1) x 100 (ร้อยละ)	15.74	1.01	-0.45	0.95	4.00	5.02	4.50
6. ราคาขายปลีก (บาท)	130.00	550.00	300.00	850.00	1200.00	900.00	380.00
7. ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (6)-(3)(บาท)	34.96	55.01	38.83	107.02	238.43	138.24	54.63
สัดส่วน (7)/(6) x 100 (ร้อยละ)	26.89	10.00	12.94	12.59	19.87	15.36	14.38

ที่มา: จากการคำนวณ

4.6 ปัญหาและความต้องการช่วยเหลือด้านการตลาด

4.6.1 ปัญหาด้านการตลาด

จากการสัมภาษณ์กลุ่มฯ ไม่มีปัญหาเรื่องการตลาด เพราะเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มีลูกค้าเข้ามาซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ตลอดทั้งปี และยังสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้อย่างต่อเนื่อง

จากการวิเคราะห์ ในพื้นที่มีผู้ผลิตหลายราย ทั้งที่เป็นเอกชน และรัฐกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มทอผ้ายกดอกศรีเมืองผู้ และกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านแม่สารบ้านตอง จำกัด ทุกกลุ่ม ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ โดยเฉพาะสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน และผลิตภัณฑ์เหมือนกัน มีการตกลงราคากลางไว้เบื้องต้น ทำให้กลุ่มฯ ไม่สามารถตั้งราคาได้สูงนัก การผลิตเน้นผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ทำให้ขาดโอกาสในกลุ่มลูกค้าที่ต้องการใช้เสื้อผ้าสำเร็จรูป แม้ประธานกลุ่มฯ จะนำไปแปรรูป เป็นเสื้อผ้าฟารี ชุดสำเร็จรูปผู้หญิง และยังเป็นรูปแบบที่ใช้ได้เฉพาะกลุ่ม เฉพาะงาน ราคาสูง และยังมีขาดทักษะการออกแบบ

4.6.2 ความต้องการทางการตลาด

กลุ่มฯ ต้องการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนช่องทางการตลาด ในการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ควรให้กลุ่มฯ ได้ออกร้านโดยไม่มีค่าใช้จ่าย และต้องการให้ช่วยขยายตลาดให้มากขึ้น โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ

ตารางที่ 4.4 รางวัลต่างๆ ที่กลุ่มฯ ได้รับ

ปี พ.ศ.	งาน/หน่วยงาน	รางวัล
2542	งานเปิดตลาดทางชุมชน “กาดดอยติ” / อบจ.	ชนะเลิศการประกวดการแต่งกายชุดแม่บ้าน
2544	งานมหกรรมผ้าทอ ของดีเมืองลำพูน ครั้งที่ 2 / อบจ.	- ชนะเลิศ การประกวดผ้าทอฝ้ายยกด้นทึบ - ชมเชย การประกวดผ้าทอฝ้ายยกด้นทึบ
2545	งานมหกรรม “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ “ 25 – 31 พฤษภาคม ณ ศูนย์แสดงสินค้าอิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี	รางวัลที่ 3 หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทภูมิปัญญา (ผลิตภัณฑ์ผ้า)
2545	งานมหกรรมผ้าทอ ของดีเมืองลำพูน ครั้งที่ 3 / อบจ.	ชนะเลิศประเภทผ้าฝ้ายสำเร็จรูป
2546	งานมหกรรมผ้าทอ ของดีเมืองลำพูน / อบจ.	- ชนะเลิศ การประกวดผ้าทอเชิงเกาะ- ชนะเลิศ การประกวดผ้าทอฝ้ายยกด้นทึบ - รางวัลที่ 2 ผ้าฝ้ายยกเชิงดอกลอย -ชมเชยผ้าชุดแต่งงาน
-	งานสัปดาห์เอกลักษณ์ท้องถิ่นไทยภาคเหนือตอนบน / กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	รางวัลที่ 1 ประเภทผ้าขึ้นเอกลักษณ์ท้องถิ่นไทย

ที่มา: จากการสำรวจ

บทที่ 5

การเงิน

5.1 การบริหารการเงินและการวางแผนการเงิน

5.1.1 การบริหารการเงิน

การบริหารการเงินของกลุ่มฯ ประธานเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด ให้สมาชิกกู้เงินไปลงทุน ในรูปเงินลงทุน และนำวัตถุดิบจากกลุ่มฯ ไปผลิต สมาชิกสามารถกู้เงินจากกลุ่มฯ ตั้งแต่ 2,000 – 7,000 บาท แล้วแต่ความเหมาะสม ระยะเวลา 1 ปี ดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อเดือน กลุ่มฯ ให้จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ปีละ 2 ครั้ง

กลุ่มฯ มีการทำบัญชี แบบง่ายๆ แบ่งเป็นบัญชีรับ-จ่าย บัญชีวัตถุดิบ และบัญชีเงินกู้ แต่ไม่ได้บันทึกรายละเอียด จะบันทึกเฉพาะยอดรวม เป็นเหมือนบันทึกช่วยจำ โดยประธานจะเป็นผู้ทำบัญชีของกลุ่มฯ

5.1.2 การวางแผนการเงิน

กลุ่มฯ ไม่ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน และไม่มีการปันผล จะใช้เงินตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง กลุ่มฯ จำหน่ายส่วนใหญ่ผลิตภัณฑ์เป็นเงินสดทำให้มีเงินหมุนเวียนตลอด ค่าใช้จ่ายของกลุ่มฯ ส่วนใหญ่เป็นค่าจ้างทอ และค่าวัตถุดิบ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

การวางแผนการเงินในอนาคต กลุ่มฯ ต้องการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน เพื่อจัดซื้อวัตถุดิบเพิ่มขึ้น และเพื่อเพิ่มกำลังการผลิต โดยการรับสมัครใหม่มาฝึกฝนการทอผ้า เพราะกลุ่มฯ ไม่ต้องการกู้เงินจากสถาบันการเงิน หากไม่มีการสนับสนุน กลุ่มฯ ก็จะดำเนินกิจกรรมตามเงินทุนหมุนเวียนที่มีอยู่ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 แหล่งเงินทุน

ปี พ.ศ. 2526 กลุ่มฯ จัดตั้งขึ้น มีการระดมหุ้นจากสมาชิกจำนวน 30 คน ราคาหุ้นละ 100 บาท จำนวน 150 หุ้น มูลค่า 15,000 บาท กลุ่มฯ ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการผลิต ปัจจุบันมีสมาชิกรวม 73 คน มีการถือหุ้น 1,500 หุ้น หุ้นละ 100 บาท รวม 150,000 บาท

ปี พ.ศ. 2540 กลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงยอง จำนวน 100,000 บาท เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการผลิตของกลุ่มฯ และปี พ.ศ. 2542 กลุ่มฯ ได้มีการกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน มาใช้ในการซื้อวัสดุในการผลิต ยอดรวมทั้งสิ้น 400,000 บาท (ตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 แหล่งเงินทุน

แหล่งเงินทุน	ปีที่ได้	จำนวนเงิน	วัตถุประสงค์การนำไปใช้	การนำไปใช้	ระยะเวลากู้ยืมเงิน	เงื่อนไขการกู้ยืมเงิน
เงินหุ้น	2526-2546	150,000	ทุนหมุนเวียน	ทุนหมุนเวียน	-	-
อบต. เวียงยอง	2540	100,000	สนับสนุนกลุ่มฯ	ทุนหมุนเวียน	-	ให้เปล่า
กองทุนหมู่บ้าน	2542	400,000	ทุนหมุนเวียน	ทุนหมุนเวียน	1 ปี	ร้อยละ 0.5 ต่อเดือน

ที่มา: จากการสำรวจ

5.3 ผลการดำเนินงาน

5.3.1 ผลการดำเนินงาน

ในปี 2546 กลุ่มฯ มียอดขาย 3,578,688 บาท ต้นทุนสินค้าขาย 3,402,666.60 บาท กำไรขั้นต้น 176,021.40 บาท กลุ่มฯ มีค่าใช้จ่ายการตลาด 18,544.33 บาท และการบริหารจัดการ 16,500 บาท ช่วยเหลือชุมชน 5,000 บาท มีรายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ 160,000 บาท ดังนั้นจึงมีกำไรสุทธิ 290,977.06 บาท

ตารางที่ 5.2 ผลการดำเนินงานปี 2546

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณผลิต	ปริมาณขาย (ชิ้น)	ราคาขาย	ต้นทุนรวม	ยอดขาย/ปี (บาท)	กำไรรวม
ผ้ายกดอกกลอยทั้งชุด	240	216	1200	254,105.33	259,200.00	5,094.67
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	240	216	550	127,763.54	118,800.00	-8,963.54
ผ้าตัดเสืยกดอก	960	864	800	668,327.95	691,200.00	22,872.05
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	360	324	550	178,934.54	178,200.00	-734.54
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	240	216	1100	241,266.84	237,600.00	-3,666.84
ว ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	240	216	1800	398,072.60	388,800.00	-9,272.60
ผ้าสไบยกดอก	3600	3240	130	349,526.59	421,200.00	71,673.41
ผ้าถุงลายล้านนา	240	216	550	119,289.69	118,800.00	-489.69
ผ้าสีพื้นตัดเสื	600	540	300	157,930.77	162,000.00	4,069.23
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	600	540	850	447,013.20	459,000.00	11,986.80
ผ้าถุงเจี๋ยยกดิน	240	216	1200	231,266.84	259,200.00	27,933.16
ผ้าถุงเจี๋ยผ้า	240	216	900	183,312.55	194,400.00	11,087.45
ผ้าคลุมไหล่	264	237.6	380	85,900.49	90,288.00	4,387.51
ดอกเบี้ยเงินกู้				-	160,000.00	-
ช่วยเหลือชุมชน				5,000.00	-	-
รวม				3,447,710.94	3,738,688.00	290,977.06

ที่มา: จากการคำนวณ

กลุ่มทอผ้าแม่สารบ้านตอง
ประมาณการงบกำไรขาดทุน
สำหรับสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546

	หน่วย : บาท	ร้อยละ
รายได้		
ยอดขายสินค้า (บาท)	3,578,688.00	100.00
<u>หัก</u> ส่วนลด/รับคืน	0	-
ยอดขายสินค้าสุทธิ	3,578,688.00	100.00
<u>หัก</u> ต้นทุนขายสินค้า	3,402,666.60	95.08
กำไรขั้นต้น	176,021.40	4.92
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		-
ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	18,544.33	0.52
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	21,500.00	0.60
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องใช้สำนักงาน	0	-
ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงานตัดบัญชี	0	-
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	40,044.33	1.12
กำไรจากการดำเนินงาน	135,977.06	3.80
<u>บวก</u> รายได้อื่นๆ	160,000.00	4.47
รวมกำไรก่อนการหักดอกเบี้ย	295,977.06	8.27
<u>หัก</u> ดอกเบี้ยจ่าย	0	-
<u>หัก</u> เงินปันผลตามหุ้น	0	-
กำไรก่อนการหักภาษีเงินได้	295,977.06	8.27
<u>หัก</u> ภาษีเงินได้	0	-
<u>หัก</u> ภาษีโรงเรือน	0	-
กำไรสุทธิ	295,977.06	8.27

หมายเหตุ: การคำนวณในภาคผนวก ข.

ที่มา: จากการคำนวณ

5.3.2 สภาพทางการเงิน

จากประมาณการงบดุลของกลุ่มฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน 697,776.00 บาท ส่วนใหญ่เป็นสินค้าสำเร็จรูป ร้อยละ 46.48 รองมาเป็นเงินสดและเงินฝาก และลูกหนี้การค้า คิดเป็นร้อยละ 19.76 และ 19.10 ของสินทรัพย์ทั้งหมด กลุ่มฯ มีสินทรัพย์ถาวร 61,285.67 ส่วนใหญ่เป็น อาคาร คิดเป็นร้อยละ 4.61 รองลงมาเป็นเครื่องจักร/เครื่องมือเครื่องใช้ และค่าเสื่อมราคาสะสม ร้อยละ 3.73 และ 0.27 ของสินทรัพย์ทั้งหมด รวมสินทรัพย์ทั้งหมด 759,061.67 บาท

กลุ่มฯ ไม่มีหนี้สิน มีส่วนของผู้เจ้าของ 759,061.66 บาท ส่วนใหญ่เป็น กำไรสะสมต้นงวด คิดเป็น ร้อยละ 41.25 รองลงมา เป็นกำไรสุทธิ และการระดมทุน ร้อยละ 38.99 และ 19.76 ของหนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ รวมหนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ 759,061.67 บาท

กลุ่มทอผ้าแม่สารบ้านตอง ประมาณการงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546		
	หน่วย:บาท	ร้อยละ
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	150,000.00	19.76
ลูกหนี้การค้า	145,000.00	19.10
สินค้าสำเร็จรูป	352,776.00	46.48
งานระหว่างทำ	20,000.00	2.63
วัตถุดิบคงเหลือ	30,000.00	3.95
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	697,776.00	91.93
สินทรัพย์ถาวร		0
ที่ดิน	0	0
อาคาร	35,000.00	4.61
เครื่องจักร/เครื่องมือเครื่องใช้	28,330.00	3.73
ยานพาหนะและอุปกรณ์อื่นๆ	0	0
เครื่องใช้สำนักงาน	0	0
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	2,044.33	0.27
รวมสินทรัพย์ถาวร	61,285.67	8.07
สินทรัพย์อื่นๆ	0	0
ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงานรอตัดบัญชี	0	0
รวมทรัพย์สินทั้งสิ้น	759,061.67	100.00

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	0	0
เจ้าหนี้ถึงกำหนดชำระ 1 ปี	0	0
รวมหนี้สินหมุนเวียน	0	0
หนี้สินระยะยาว		
เจ้าหนี้เงินกู้ระยะยาว	0	0
รวมหนี้สินระยะยาว	0	0
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน		
- การระดมทุน	150,000.00	19.76
- อื่นๆ	0	0
กำไรสะสมต้นงวด	313,084.60	41.25
บวก กำไรสุทธิ	295,977.06	38.99
กำไรสะสมปลายงวด	609,061.66	80.24
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	759,061.66	100.00
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	759,061.66	100.00

หมายเหตุ: การคำนวณใน ภาคผนวก ข.

ที่มา: จากการคำนวณ

5.4 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือทางการเงิน

5.4.1 ปัญหาด้านการเงิน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มฯ มีไม่มีปัญหาเรื่องการเงิน เนื่องจากมีเงินทุนสะสมไว้เพียงพอที่จะดำเนินงาน หากกลุ่มฯ ต้องการเงินทุนหมุนเวียน ก็มีแหล่งทุนรองรับ ทั้งกองทุนหมู่บ้าน หน่วยงานราชการต่างๆ และสถาบันการเงิน

จากการวิเคราะห์ กลุ่มฯ ขาดการวางแผนทางการเงิน และไม่มีข้อมูลในการวางแผน เนื่องจากการบันทึกบัญชีของกลุ่มฯ ไม่ครบถ้วน และไม่ได้นำข้อมูลที่เป็นที่มาใช้ประโยชน์ ประธานเป็นผู้ดูแลด้านการเงินของกลุ่มฯ เป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด ทำให้การดูแลอาจไม่ทั่วถึง เพราะมีภาระงานด้านการบริหารจัดการ ทั้งในองค์กรและองค์กรอื่นๆ ที่เป็นสมาชิก โดยเฉพาะต้องดูแลด้านการตลาดซึ่งเป็นงานที่หนักอยู่แล้ว

5.4.2 ความต้องการทางการเงินของกลุ่มฯ

แม้กลุ่มฯ จะไม่มีปัญหาด้านการเงิน แต่หากหน่วยงานต่างๆ ให้ความสนับสนุนด้านเงินทุนหมุนเวียน กลุ่มฯ จะนำไปจัดซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด เพื่อลดต้นทุนการผลิต ขยายกำลังการผลิต และให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อใช้ในการผลิต

บทที่ 6

SWOT Analysis และศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มฯ

6.1 จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส (SWOT Analysis) ของกลุ่มฯ

6.1.1 จุดแข็ง

1) การจัดการองค์กร

- ประธานเป็นบุคคลที่กว้างขวาง มีชื่อเสียงมานาน และมีประสบการณ์ทำงานในองค์กรต่างๆ ทั้งในและนอกหมู่บ้าน
- เป็นศูนย์เรียนรู้การทอผ้าของชุมชน เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญา และอนุรักษ์วัฒนธรรม
- กลุ่มฯ ตั้งมานาน กว่า 20 ปี มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วไป

2) การผลิต

- สมาชิกมีทักษะฝีมือในการทอผ้ายกดอก
- มีการลดขั้นตอนการผลิต โดยกลุ่มฯ เตรียมฝ้ายเส้นยืน (เครือ) และใช้ฝ้ายที่ย้อมจากโรงงานแล้วสมาชิกทออย่างเดียว ทำให้ทำงานได้รวดเร็วขึ้น

3) การตลาด

ช่องทางการจำหน่าย

- มีลูกค้าประจำและมีคำสั่งซื้ออย่างต่อเนื่อง
- มีการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง
- กลุ่มฯ มีร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ชุมม่วง (หน้าวัดพระธาตุหริภุญชัย)
- ผลิตภัณฑ์เป็นที่นิยมของลูกค้าระดับสูง (ในราชวัง)

ผลิตภัณฑ์

- ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และมีความหลากหลาย คือ มีลวดลายผ้ายกดอกมากกว่า 100 ลาย
- ผลิตภัณฑ์ได้รับคัดเลือกเป็น OPC สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 4 ดาว ระดับภาค ประเภทผลิตภัณฑ์ ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย ปี 2546

การส่งเสริมการขาย

- มีการประชาสัมพันธ์ในการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์
- มีการแจกนามบัตร แผ่นพับประชาสัมพันธ์ และทางเว็บไซต์
- นำผลิตภัณฑ์เข้าประกวดตามงานต่างๆ ทั้งในและต่างจังหวัด

4) การเงิน

- กลุ่มฯ มีการระดมทุนจากสมาชิก
- กลุ่มฯ มีเงินให้สมาชิกกู้ยืมไปใช้ในการผลิต

- กลุ่มฯ มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอในการผลิต
- มีการทำบัญชี แบ่งเป็น บัญชีรับ-จ่าย และบัญชีเงินกู้จากสมาชิก

6.1.2 จุดอ่อน

1) การจัดการองค์กร

- แม้มีโครงสร้างการทำงาน แต่คณะกรรมการไม่ได้เข้ามาปฏิบัติงานให้กลุ่มฯ
- ประธานทำทุกหน้าที่ ทำให้ดูแลได้ไม่ทั่วถึง
- ขาดการสร้างตัวแทนในการบริหารงานกลุ่มฯ

2) การผลิต

- แรงงานอายุมาก และขาดการสร้างแรงงานรุ่นใหม่ที่มีทักษะฝีมือ อย่างได้ผล (แม้จะมีกิจกรรมถ่ายทอดผ่านโรงเรียน)
- การซื้อเชื้อวัตถุดิบทำให้ต้นทุนการผลิตสูง

3) การตลาด

ราคา

- การตกลงราคากลาง ทำให้ไม่สามารถตั้งราคาได้ ทำให้สมาชิกไม่ยอมรับคำสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีลวดลายยากๆ

ช่องทางการจำหน่าย

- ขาดบุคคลกรที่มีความรู้ในการทำตลาดต่างประเทศ

ผลิตภัณฑ์

- ขาดความรู้เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์

4) การเงิน

- การทำบัญชีไม่ละเอียด และไม่ได้นำข้อมูลที่บันทึกมาเป็นข้อมูลในการวางแผนทางการเงิน
- ประธานเป็นผู้ดูแลด้านการเงิน ทำให้ดูแลได้ไม่เต็มที่ เพราะต้องทำงานของกลุ่มทั้งหมด

6.1.3 โอกาส

- สถานที่ตั้งกลุ่มฯ ตั้งอยู่ในเขตตัวเมือง จังหวัดลำพูน การคมนาคมสะดวก ทำให้ลูกค้าสามารถเข้ามาติดต่อได้ง่าย
- หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
- ลูกค้ามีการบอกปากต่อปากในการใช้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ
- การคิดสรรสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
- การจัดงานแสดงสินค้า และการประกวดผ้าทอ

6.1.4 ข้อจำกัด

- คู่แข่งมากมาย ทั้งที่เป็นเอกชน และในกลุ่มฯ ต่างๆ

6.2 ศักยภาพการดำเนินการของกลุ่มฯ

6.2.1 ศักยภาพการจัดการองค์กรของกลุ่มฯ

ศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่มฯ อยู่ที่ประธาน แม้จะมีการแบ่งโครงสร้างคณะกรรมการออกเป็นตำแหน่งต่าง ๆ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว คณะกรรมการเป็นเพียงผู้ผลิต (คนทอผ้า) บางคนเป็นผู้ประกอบการในหมู่บ้าน ไม่ได้ปฏิบัติงานตามตำแหน่งที่วางไว้ การบริหารงานทั้งหมดขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของประธานกลุ่มฯ เพียงผู้เดียวทิศทางการดำเนินงานของกลุ่มฯ ขึ้นอยู่กับประธาน อย่างไรก็ตาม สมาชิกยอมรับการตัดสินใจของประธานกลุ่มฯ

6.2.2 ศักยภาพของผลิตภัณฑ์

1) ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย

(1) อัตรากำไรต่อราคาขาย

พิจารณาอัตรากำไรต่อราคาขายปลีก พบว่า ผ้าสไบยกดอก มีค่าสูงที่สุดคือ ร้อยละ 25.31 รองลงมาได้แก่ ผ้าถุงเจี๊ยะยกดั้น และ ผ้าถุงเจี๊ยะฝ้าย มีค่าร้อยละ 19.70 และ 15.13 ตามลำดับ

(2) อัตรากำไรต่อต้นทุนรวม

พิจารณาอัตรากำไรต่อต้นทุนรวม พบว่า ผ้าสไบยกดอก มีค่าสูงที่สุดคือ ร้อยละ 2.08 รองลงมาได้แก่ ผ้าถุงเจี๊ยะยกดั้น และ ผ้าตัดเสืยกดอก มีค่าร้อยละ 0.81 และ 0.66 ตามลำดับ

2) ศักยภาพทางด้านยอดขาย

กลุ่มฯ มียอดขายในปี 2546 เท่ากับ 3,578,688 บาท เป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่กลุ่มฯ ผลิตทั้งหมด พิจารณาสถาปัตยกรรมผลิตภัณฑ์ต่อยอดขายรวม พบว่าผ้าตัดเสืยกดอกมีค่าสูงที่สุด คือ ร้อยละ 19.31 รองลงมา ได้แก่ ผ้าลายสายฝนทั้งชุด และ ผ้าสไบยกดอก ร้อยละ 12.83 และ 11.77 ตามลำดับ

6.2.3 ศักยภาพการผลิต

1) ศักยภาพของปัจจัยการผลิต

ปัจจัยการผลิตหลักของกลุ่มฯ ได้แก่ฝ้ายโทเร ไหมประดิษฐ์ และดินต่างๆ มีจำหน่ายอยู่ทั่วไปตามร้านค้าในตลาดวโรรส จังหวัดเชียงใหม่ มีตลอดทั้งปี แม้จะมีปัญหาเรื่องราคาฝ้ายที่สูงขึ้น แต่ก็ยังไม่เป็นอุปสรรคต่อการผลิต ปัจจัยการผลิตที่จะขาดในอนาคต คือแรงงานทอผ้า เพราะมีจำนวนน้อยลง และยังมีการแย่งแรงงานของผู้ประกอบการในหมู่บ้าน

2) ศักยภาพของกระบวนการผลิต

กลุ่มฯ ยังใช้เทคโนโลยีการผลิตแบบเดิม แต่ได้ลดขั้นตอนให้สมาชิกทำการทออย่างเดียวก่อน กลุ่มฯ จะเตรียมฝ้ายเส้นยืนให้ (เครือ) อีกทั้งกลุ่มฯ ยังไม่ได้ย้อมสีฝ้าย สังกะสีจากโรงงาน ทำให้การผลิตเร็วขึ้น อย่างไรก็ตามการทอผ้ายกดอกเป็นงานที่ต้องใช้ฝีมือ ความชำนาญ กลุ่มฯ ยังขาดการพัฒนาแรงงานรุ่นใหม่ให้มีทักษะฝีมือเทียบเท่าคนรุ่นก่อน

6.2.4 ศักยภาพทางการตลาด

การตลาดของกลุ่มฯ ค่อนข้างมีศักยภาพ กลุ่มฯ มีผลิตภัณฑ์ที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ ประฐานที่ทุ่มเทด้านการตลาดอย่างเต็มที่ มีช่องทางการตลาดทั้งระดับจังหวัด ถึงระดับประเทศ และมีแนวโน้มที่จะส่งออก มีร้านจำหน่ายที่ขั้วมุง มีลูกค้าประจำที่มีคำสั่งซื้อเข้ามาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งกลุ่มฯ ยังมุ่งประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ <http://www.thaitambon.com> ในปี 2546 ได้รับคัดเลือกเป็น OPC สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ 4 ดาว ระดับภาค และส่งผลิตภัณฑ์เข้าประกวดอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป อย่างไรก็ตาม การตั้งราคาผลิตภัณฑ์ไม่สามารถทำได้สูงมากนัก เพราะมีราคากลางที่ตกลงร่วมกับผู้ผลิตรายอื่นๆ แม้จะไม่ใช่เป็นการ บางครั้งก็มีปัญหาการตัดราคา อีกทั้งกลุ่มฯ เน้นผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทำให้ขาดโอกาสในลูกค้ากลุ่มที่ใช้ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูป

6.2.5 ศักยภาพทางการเงิน

กลุ่มฯ มีเงินทุนหมุนเวียน 697,776 บาท ไม่หนี้สินระยะสั้นและระยะยาว ทำให้ใช้เงินหมุนเวียนในการดำเนินงานทั้งหมด ถือว่ามรสภาพคล่องดีมาก

ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ค่อนข้างดี เมื่อพิจารณา อัตราหมุนเวียนของสินค้าคลัง อายุสินค้า รอบธุรกิจ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด และอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร แม้ว่าอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า ระยะเวลาการเก็บหนี้ จะนานถึง 185.50 วัน

ความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มฯ ค่อนข้างต่ำ กลุ่มฯ มียอดขายสูง ราคาสินค้าค่อนข้างสูง แต่ก็มีต้นทุนสูงเช่นกัน อีกทั้งการกำหนดราคาขายต้องอยู่ในเงื่อนไขของหมู่บ้าน ทำให้การเพิ่มยอดขายทำได้น้อย ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุนอยู่ในระดับปานกลาง

6.2.6 สรุป

เมื่อพิจารณาในภาพรวมกลุ่มฯ พบว่า มีศักยภาพในเรื่องการตลาดมาก ส่วนด้านอื่นๆ ยังต้องปรับปรุง เนื่องจากการบริหารงานขึ้นอยู่กับบุคคลเพียงคนเดียว คือ ประธานกลุ่มฯ หากมองความยั่งยืน กลุ่มฯ ยังมิได้สร้างผู้ที่willนำสืบทอดงานส่วนรวม เนื่องจากสมาชิกที่มีศักยภาพก็มักไปทำธุรกิจส่วนตัว เป็นการสร้างผู้ผลิตรายใหม่ขึ้นมาแข่งขันกับกลุ่มฯ บทบาทในการเป็นสมาชิกเพียงเพื่อประโยชน์ทางการตลาด ลดต้นทุนด้านการตลาดในการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หากเป็นงานของหน่วยงานราชการ และเป็นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในนามกลุ่มฯ เท่านั้น ดังนั้นในการออกร้าน ผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย จึงมีตราสินค้าที่ต่างกัน เช่น ดารณี บัวขาว ผ่องพรรณ และพรรณ เป็นต้น จึงเป็นคำถามที่กลุ่มฯ และหน่วยงานภาครัฐที่จะต้องพิจารณาบทบาทของกลุ่มฯ ที่มีลักษณะเช่นนี้ว่าควรมีบทบาทในเชิงพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาเชิงสังคมและการสืบทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไว้มากน้อยเพียงไร

ตารางที่ 6.1 ศักยภาพผลิตภัณฑ์

รายการ	ปริมาณผลิต	ปริมาณขาย	ราคาขายปลีก	ต้นทุน/หน่วย	ต้นทุนรวม	ยอดขาย/ปี	อัตรายอดขาย ของผลิตภัณฑ์ /ยอดขายรวม	กำไรต่อหน่วย (บาท)	กำไรรวม (บาท)	อัตรากำไรต่อ ต้นทุนรวม (ร้อยละ)	อัตรากำไรต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)
ฝ้ายกดอกลอยทั้งชุด	240	216.00	1200	1,058.77	254,105.33	259,200.00	7.24	141.23	5,094.67	0.15	11.77
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	240	216.00	550	532.35	127,763.54	118,800.00	3.32	17.65	-8,963.54	-0.26	3.21
ผ้าตัดเสื้อยกดอก	960	864.00	800	696.17	668,327.95	691,200.00	19.31	103.83	22,872.05	0.66	12.98
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	360	324.00	550	497.04	178,934.54	178,200.00	4.98	52.96	-734.54	-0.02	9.63
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	240	216.00	1100	1,005.28	241,266.84	237,600.00	6.64	94.72	-3,666.84	-0.11	8.61
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	240	216.00	1800	1,658.64	398,072.60	388,800.00	10.86	141.36	-9,272.60	-0.27	7.85
ผ้าสไบยกดอก	3600	3,240.00	130	97.09	349,526.59	421,200.00	11.77	32.91	71,673.41	2.08	25.31
ผ้าถุงลายล้านนา	240	216.00	550	497.04	119,289.69	118,800.00	3.32	52.96	-489.69	-0.01	9.63
ผ้าสีพื้นตัดเสื้อ	600	540.00	300	263.22	157,930.77	162,000.00	4.53	36.78	4,069.23	0.12	12.26
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	600	540.00	850	745.02	447,013.20	459,000.00	12.83	104.98	11,986.80	0.35	12.35
ผ้าถุงเงี้ยวยกดิน	240	216.00	1200	963.61	231,266.84	259,200.00	7.24	236.39	27,933.16	0.81	19.70
ผ้าถุงเงี้ยวฝ้าย	240	216.00	900	763.80	183,312.55	194,400.00	5.43	136.20	11,087.45	0.32	15.13
ผ้าคลุมไหล่	264	237.60	380	325.38	85,900.49	90,288.00	2.52	54.62	4,387.51	0.13	14.37
รวม					3,442,710.94	3,578,688.00			135,977.06		

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.2 ศักยภาพทางการเงิน

อัตราส่วน	
I อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)	
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด) (current ratio)	0 เท่า
2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น (หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนฉับพลัน) (Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio)	เท่า
3. อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity)	- เท่า
4. ทุนหมุนเวียนสุทธิ (Working Capital)	697,776 บาท
II. อัตราส่วนแสดงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	
5. อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnovers Ratio)	2 ครั้ง/รอบ
6. ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)	182.50 วัน
7. อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า	0 ครั้ง/รอบ
8. ระยะเวลาเฉลี่ยในการชำระหนี้	0 วัน
9. อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio)	9.65 ครั้ง/รอบ
10. อายุสินค้า หรือระยะเวลาที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory turnover in Days)	37.84 วัน
11. 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)	220.34 วัน
12. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)	4.71 ครั้ง/รอบ
13. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets turnover Ratio)	58.39 ครั้ง/เท่า
III. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม	
14. อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio)	- %
15. หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)	- เท่า
16. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินลงทุนรวม (Long – Term Debt / Total Capitalization)	- เท่า
17. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times interest Earning or Interest Coverage Ratio)	0 เท่า
18. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Charge Ratio)	0 เท่า
19. Degree of Financial Leverage	0.46 เท่า

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

อัตราส่วน	กลุ่มฯ
IV. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	
20. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)	8.27 %
21. อัตราส่วนกำไรเบ็ดเตล็ดต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)	4.92 %
22. อัตราการจ่ายเงินปันผล (Gross Payout Ratio)	0 เท่า
อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึง IV. อัตราส่วนแสดงถึงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และ V. ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน(Return to Investors)	
23. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment) : ROI	38.99 %
24. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets : ROA)	17.91 %
25. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)	39 บาท
26. กำไรต่อหุ้น (Earning per Share)	0 บาท
27. ราคาตลาดต่อหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น (Price to Earning Ratio)	0 เท่า
28. อัตราผลตอบแทนของเงินปันผล (Dividend Yield)	0 %

ที่มา: จากการคำนวณ

บทที่ 7

บทสรุป

7.1 สรุปผลการศึกษา

7.1.1 การจัดการองค์กร

กลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตองจัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2525 โดยการสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาชุมชน มีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้สมาชิกมีอาชีพเสริม และพัฒนาการทอผ้าให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ประชาสัมพันธ์ ปฏิคม และกรรมการร่วม วาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี กรรมการมีการเปลี่ยนแปลงตามวาระ มีเพียงประธานที่ยังคงดำรงตำแหน่งตั้งแต่เริ่มตั้งกลุ่มฯ จนถึงปัจจุบัน และเป็นผู้บริการกลุ่มฯ ทุกหน้าที่ กรรมการคนอื่นเป็นเพียงผู้ผลิต กลุ่มฯ มีบทบาทในการอนุรักษ์การทอผ้า ถ่ายทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญาให้คนรุ่นใหม่ โดยการเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน สมาชิกที่มีศักยภาพได้ยกระดับตนเองเป็นผู้ประกอบการ ทำให้ไม่สนใจที่จะเข้ามาบริหารงานให้กลุ่มฯ จึงขาดผู้สืบทอดในการบริหารจัดการในอนาคต

7.1.2 การผลิต

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ มีหลายประเภท เช่น ผ้าถุง ผ้าตัดเสื้อ สไบ และผ้าคลุมไหล่ ในปีพ.ศ. 2546 กลุ่มฯ ผลิตทั้งหมด 13 ชนิด ได้แก่ ผ้ายกดอกกลอยทั้งชุด ผ้าถุงสายฝนยกเชิง ผ้าตัดเสื้อยกดอก ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา ผ้าถุงยกดินทั้งผืน ผ้าถุงยกดินทั้งชุด ผ้าสไบยกดอก ผ้าถุงลายล้านนา ผ้าสีพื้นตัดเสื้อ ผ้าลายสายฝนทั้งชุด ผ้าถุงเงี้ยวยกดิน ผ้าถุงเงี้ยวผ้าย และผ้าคลุมไหล่

ประธานเป็นผู้บริหารการผลิตของกลุ่มฯ เป็นผู้วางแผนการผลิตให้สมาชิก โดยจะเตรียมฝ้ายเส้นยืน (เครือ) ให้ แล้วสมาชิกจะทำการทอเพียงอย่างเดียว โดยวัตถุดิบเป็นของกลุ่มฯ เครื่องมือของสมาชิก กลุ่มฯ มีโรงเรียนในการแสดงการทอผ้าให้ลูกค้า เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน และเป็นที่เตรียมฝ้ายเส้นยืน สมาชิกจะทำการผลิตที่บ้าน

วัตถุดิบต่างๆ กลุ่มฯ จะได้รับเครดิตจากร้านค้าในตลาดวโรรส จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ฝ้าย และด้าย ซึ่งมีหลากหลาย สามารถสั่งย้อมสีที่ต้องการได้ และเพียงพอในการผลิตตลอดทั้งปี กลุ่มฯ มีสมาชิกที่ทอผ้าให้กลุ่มเพียง 20 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทำการทอผ้าอย่างเดียว บางคนที่มีฝีมือ ก็จ้ะรับจ้างแกะลายขึ้นเขา

การทอผ้ายังใช้เทคโนโลยีการผลิตแต่ดั้งเดิม ใช้แรงงานคนเป็นส่วนใหญ่ และใช้เครื่องมือในการทอผ้า การเปลี่ยนแปลงมีเพียงไม่ต้องย้อมสีเอง สั่งจากโรงงาน ทำให้ลดเวลาการทำงานลง และการเตรียมฝ้ายเส้นยืนให้สมาชิกทอเพียงอย่างเดียวก็ทำให้การผลิตเร็วขึ้นเช่นกัน ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จแล้ว ประธานเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งมอบให้ลูกค้า

ปัญหาการผลิต คือสมาชิกอายุเฉลี่ยมากกว่า 50 ปี ไม่สามารถทอผ้าในปริมาณมาก และไม่สามารถแรงงานได้ ทำให้ ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมการทอผ้า ปัญหาการขาดแรงงานในการผลิต การจัดซื้อวัตถุดิบของกลุ่มฯ เป็นเงินเชื่อ ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูงกว่าการการซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด

ต้นทุนการผลิต ประกอบด้วย ปัจจัยการผลิต และค่าเสื่อมราคา ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ มีต้นทุนและผลกำไรดังนี้

1) ผ้าฝ้ายยกดอกทั้งชุด

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1,054.43 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	1,100 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	45.57 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 4.14
ราคาขาย (ปลีก)	1,200 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	145.57 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 12.13

2) ผ้าถุงสายฝนยกเชิง

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	528 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	500 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	-28.00 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ -5.60
ราคาขาย (ปลีก)	550 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	22.00 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 4.00

3) ผ้าตัดเสื้อมยกดอก

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	691.83 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	700 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	8.17 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 1.63
ราคาขาย (ปลีก)	800 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	108.17 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 19.67

4) ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	492.69 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	500 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	7.31 บาท/ชิ้น

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ	1.47
ราคาขาย (ปลีก)		550 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด		57.31 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	10.42

5) ผักถัวยกดินทั้งผืน

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด		1,000.93 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)		1,000 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด		-0.93 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	-0.19
ราคาขาย (ปลีก)		1,100 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด		99.07 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	18.01

6) ผักถัวยกดินทั้งชุด

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด		1,654.29 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)		1,700 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด		45.71 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	9.14
ราคาขาย (ปลีก)		1,800 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด		145.71 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	26.49

7) ผักสับไยยกดอก

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด		92.74 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)		110 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด		17.26 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	3.45
ราคาขาย (ปลีก)		130 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด		37.26 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	6.77

8) ผักถัวยกดินลานนา

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด		492.69 บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)		500 บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด		7.31 บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ	1.46

ราคาขาย (ปลีก)	550	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	57.31	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 10.42	

9) ผ้าตัดเสื้อ (ผ้าพื้น)

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	258.87	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	260	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1.13	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 0.23	
ราคาขาย (ปลีก)	300	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	41.13	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 7.48	

10) ผ้าถุงลายสายฝนทั้งชุด

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	740.68	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	750	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	9.32	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 1.86	
ราคาขาย (ปลีก)	850	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	109.32	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 19.88	

11) ผ้าถุงเจ้ายวก

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	959.27	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	1,000	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	40.73	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 8.15	
ราคาขาย (ปลีก)	1,200	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	240.73	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 43.77	

12) ผ้าถุงเจ้ายวกฝ้าย

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	759.46	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	800	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	40.54	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 8.11	
ราคาขาย (ปลีก)	900	บาท/ชิ้น

ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	140.59	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	141.98	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	14.054	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 25.55	

13) ผักลุ่มไหล

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	323.07	บาท/ชิ้น
ราคาขาย (ส่ง)	350	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	16.39	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 3.39	
ราคาขาย (ปลีก)	380	บาท/ชิ้น
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	56.93	บาท/ชิ้น
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 10.35	

7.1.3 การตลาด

การบริหารการตลาดของกลุ่มฯ เป็นหน้าที่ของประธานทั้งหมด กลุ่มฯ ไม่ได้วางแผนการตลาด จะผลิตตามคำสั่งซื้อ และรอจำหน่ายให้ลูกค้า โดยใช้ข้อมูลการจำหน่ายที่ผ่านมา ผลิตภัณฑ์มีการพัฒนาเรื่องของการใช้สี การประยุกต์ลวดลายที่มีอยู่ในผ้าผืนเดียวกัน และได้นำดินเงิน ดินทอง และดินสีต่างๆ มีตกแต่ง เป็นการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

ช่องทางการจัดจำหน่าย กลุ่มฯ ขายปลีกตามงานแสดงสินค้าต่างๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 ที่เหลือร้อยละ 40 ขายส่ง โดยมีลูกค้าประจำที่กรุงเทพฯ จังหวัด พิษณุโลก การตั้งราคาผลิตภัณฑ์คิดจากต้นทุนการผลิต (Mark on) บวกกำไรร้อยละ 20 เป็นราคาขายส่ง โดยราคาขายปลีก เป็นราคากลางที่ตกลงกันไว้ในหมู่บ้าน (Mark up)

การส่งเสริมการขาย กลุ่มฯ มีร้านที่ขัวมุง (หน้าวัดพระธาตุหริภุญชัย) และออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ตามงานต่างๆ ทั้งในและต่างจังหวัด มีการลดราคาส่งผลิตภัณฑ์เข้าประกวด เสนอขายผ่านเว็บไซต์ <http://www.thaitambon.com> ได้รับคัดเลือกเป็น OPC สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 4 ดาว ระดับภาค ประเภทผลิตภัณฑ์ ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย ในปี 2546 และลูกค้าสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์

ปัญหาการตลาดของกลุ่มฯ ในพื้นที่ที่มีผู้ผลิตหลายราย การตกลงราคากลางไว้เบื้องต้น ทำให้กลุ่มฯ ไม่สามารถตั้งราคาได้สูงนัก การผลิตเน้นผลิตภัณฑ์ผ้าเข้าไม่ถึงลูกค้าทุกระดับ และยังขาดทักษะการออกแบบ

7.1.4 การเงิน

ประธานเป็นผู้ดูแลเรื่องการเงินของกลุ่มฯ เป็นผู้ทำบัญชีรับ – จ่าย และบัญชีเงินกู้ของสมาชิก กลุ่มฯ ไม่ได้วางแผนทางการเงิน จะใช้จ่ายตามรายการที่เกิดขึ้น ไม่มีการปันผล กลุ่มฯ มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอในการผลิต และมีเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม ระยะเวลา 1 ปี ดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อเดือน กลุ่มฯ ให้จ่าย

ดอกเบี้ยยทุก 6 เดือน ปีละ 2 ครั้ง การวางแผนการเงินในอนาคต กลุ่มฯ ต้องการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน เพื่อจัดซื้อวัตถุดิบเพิ่มขึ้น และเพื่อเพิ่มกำลังการผลิต

การระดมทุน กลุ่มฯ มีหุ้นทั้งหมด 1,500 หุ้น หุ้นละ 100 บาท รวม 150,000 บาท ได้รับการสนับสนุน จากองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงยอง จำนวน 100,000 บาท และ กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน 400,000 บาท

ในปี 2546 กลุ่มฯ มียอดขาย 3,578,688 บาท ต้นทุนสินค้าขาย 3,402,666.60 บาท (จากการวิเคราะห์) มีค่าใช้จ่ายการตลาด 18,544.33 บาท และการบริหารจัดการ 16,500 บาท ช่วยเหลือชุมชน 5,000 บาท มีรายได้จากดอกเบี้ยยเงินกู้ 160,000 บาท มีกำไรสุทธิ 290,977.06 บาท กลุ่มฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียน 697,776.00 บาท มีสินทรัพย์ถาวร 61,285.67 รวมสินทรัพย์ทั้งหมด 759,061.67 บาท กลุ่มฯ ไม่มีหนี้สิน มีส่วนของผู้ถือหุ้น 759,061.66 บาท รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น 759,061.67 บาท

ปัญหาทางการเงิน กลุ่มฯ ขาดการวางแผนทางการเงิน และไม่มีข้อมูลในการวางแผน ประธานดูแลอาจไม่ทั่วถึง กลุ่มฯ ต้องการให้หน่วยงานต่างๆ ให้ความสนับสนุนด้านเงินทุนหมุนเวียน เพื่อจัดซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด ขยายกำลังการผลิต และให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อใช้ในการผลิต

7.2 ศักยภาพการพัฒนา

การดำเนินงานของกลุ่มฯ โดยรวมแล้วมีศักยภาพในเรื่องการผลิต และการตลาด กลุ่มฯ มีช่างทอผ้าที่มีฝีมือ มีผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง เป็นที่ต้องการของลูกค้าระดับบน มีช่องทางการจัดจำหน่ายในระดับจังหวัด ระดับประเทศ และมีแนวโน้มที่จะส่งออก มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของกลุ่มฯ จะเป็นคอขวด เพราะต้องอาศัยการตัดสินใจของประธานกลุ่มฯ เพียงผู้เดียว ทำให้การดำเนินงานด้านการเงิน และการบริหารจัดการล่าช้า ในอนาคตกลุ่มฯ ควรมีความชัดเจนในการดำเนินงานในกลุ่มอย่างแท้จริง โดยการเพิ่มบุคลากรในการดูแลรับผิดชอบด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิก ร่วมตัดสินใจในการบริหารจัดการ เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการดำเนินงานที่เหมาะสม และสามารถพัฒนาไปสู่ตลาดระดับส่งออกต่อไป

7.3 ข้อเสนอแนะ

7.3.1 การจัดการองค์กร

กลุ่มฯ ควรให้สมาชิกที่มีศักยภาพ (ผู้ประกอบการรายเดี่ยว) เข้ามาร่วมบริหารจัดการกลุ่มฯ มากขึ้น โดยแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบตามโครงสร้างของคณะกรรมการ และมีการปฏิบัติงานตามตำแหน่งที่วางไว้ อย่างแท้จริง เพื่อให้มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มฯ และมีบทบาทร่วมกันในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานในอนาคต เพื่อลดการต่างคนต่างทำ เหมือนปัจจุบัน แต่ใช้ชื่อกลุ่มฯ ในการทำการตลาด

7.3.2 การผลิต

ผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกของกลุ่มฯ ควรพิจารณาร่วมมือกันในการวางแผนการผลิตร่วมกัน เป็นเครือข่ายการผลิต จัดซื้อวัตถุดิบร่วมกัน จำแนกช่างฝีมือที่มีความชำนาญในแต่ละลวดลาย เพื่อไม่ให้เกิด

การผลิตซ้ำ และจะได้วางแผนการผลิตได้อย่างถูกต้อง หากไม่ชำนาญในการผลิตผ้าผืน ก็นำผ้าของผู้ที่ชำนาญไปแปรรูปต่อ เพื่อให้เกิดการผลิตที่ครบวงจรเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ และไม่แย่งลูกค้ากัน ภายใต้เงื่อนไขการดำเนินงานที่เหมาะสม ขยายกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญาจาก ช่างทอผ้าที่มีฝีมือโดยร่วมกับโรงเรียนในพื้นที่ให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่น ให้เด็กนักเรียนได้มีทักษะในการทอผ้า โดยเป็นหลักสูตรที่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสร้างแรงงานทอผ้าให้กลุ่มฯ ในอนาคต ด้วยอีกทั้งควรเพิ่มทักษะในการแปรรูปผ้าทอให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูปสำหรับลูกค้าทุกช่วงอายุ

7.3.3 การตลาด

กลุ่มฯ ศึกษาสนิยมของลูกค้าในการซื้อสินค้าผ้าทอ และศึกษาสนิยมของลูกค้าต่างประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลในการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในระดับประเทศ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ เป็นสินค้าระดับบนสำหรับคนที่มีรายได้ค่อนข้างสูง ดังนั้นเพิ่มช่องทางการจำหน่าย และประชาสัมพันธ์โดยการนำผลิตภัณฑ์ ผ้าทอ ที่เสื้อผ้าหรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ลงโฆษณาทางเว็บไซต์ หนังสือ นิตยสารแฟชั่น นำผลิตภัณฑ์ผ้าผืนเสนอเป็นวัตถุดิบให้นักออกแบบที่มีชื่อเสียง หรือห้องเสื้อที่มีชื่อเสียง นำไปตัดเย็บ อย่างไรก็ตาม กลุ่มฯ ควรหาบุคลากรที่มีความชำนาญด้านการตลาด ทั้งตลาดในประเทศ และต่างประเทศ โดยพัฒนาจากสมาชิกที่มีศักยภาพ (ผู้ประกอบการรายเดี่ยว) หรือจากภายนอก เพื่อให้การตลาดของกลุ่มฯ เติบโตต่อไป

7.3.4 การเงิน

กลุ่มฯ ควรมีให้บุคลากรด้านการเงินที่รับผิดชอบโดยตรง บันทึกบัญชีรายรับ – จ่าย อย่างถูกต้อง แล้วนำข้อมูลต่างๆ วางแผนทางการเงิน มีการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี เพื่อสนองตอบกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มฯ

กลุ่มทอผ้าบ้านแม่สารบ้านตองเป็นตัวอย่างวิสาหกิจชุมชนในด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และความสำเร็จในด้านบริหารกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มฯ ควรเป็นตัวอย่างที่ดี สำหรับกลุ่มอื่นๆ ซึ่งมีความสำเร็จในเชิงช่างและการดำเนินกิจการในอันที่จะร่วมกันสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นและสร้างรายได้ เพิ่มการจ้างงานในชุมชนของตน

กรณีศึกษานี้เป็นตัวแทนกรณีของกลุ่มอีกจำนวนมากในประเทศซึ่งกลุ่มอาจมีเป้าหมายในเชิงอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญา และหนุนเสริมการดำเนินธุรกิจของผู้ผลิตที่มีอยู่แล้วในชุมชน บทบาทของกลุ่มที่จำกัดอยู่เฉพาะการจัดหาวัตถุดิบด้วยต้นทุนที่ถูกลง และมีเงินกู้ให้แก่สมาชิก อาจจะเป็นบทบาทที่เพียงพอและเหมาะสมและน่าจะเป็นได้ว่ากลุ่มไม่ควรได้รับการคาดหวังที่จะเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมจนครบกระบวนการ ตั้งแต่ร่วมกันจัดหาวัตถุดิบ ร่วมกันผลิต ร่วมทุน ร่วมขาย เช่นเดียวกับกลุ่มขนาดเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2547. “จำนวนผู้ผลิตสินค้า OTOP ปี 2547 จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http:// www.thaitambon.com/OTOP2547/Info2004B.htm](http://www.thaitambon.com/OTOP2547/Info2004B.htm) (29 กันยายน 2547).
- กฤษณา นิลศรี. 2545. “วิสาหกิจชุมชน กับการพัฒนาเศรษฐกิจจากหญ้า”. 23,12 (ธันวาคม). 68-71.
- จารุพงศ์ พลเดช. 2546. **วิสาหกิจชุมชน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.cdd.moi.go.th/jarupong/j462204.doc. (20 ตุลาคม 2546).
- ฐานเศรษฐกิจ. 2547. “รัฐยกเครื่องใหม่ OTOP ควัก 200 ล้าน ดึงเข้มทั้งระบบ แก้ปัญหาคุณภาพและยอดขาย”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http:// www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm](http://www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm) (5 กรกฎาคม 2547).
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. 2542. **ธุรกิจชุมชนเส้นทางที่เป็นไปได้**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล, บรรณาธิการ. 2545. **วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจ รากฐาน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด.
- ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ. 2547. **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์**. เชียงใหม่: โครงการ การปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้านในภาคเหนือตอนบน, ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2546. “**การพัฒนากลุ่มลูกค้าให้มีความสามารถในการผลิตและการดำเนินธุรกิจ**”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.baac.in.th/technical/110946. (20 ตุลาคม 2546).
- พิทยา ว่องกุล. 2545. “ธุรกิจชุมชน-วิสาหกิจชุมชนแบบองค์รวมที่ยั่งยืน”. **วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจ รากฐาน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจชุมชน. 2546. **วิสาหกิจชุมชน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.yala.riy.ac.th/~research/document/publication/smce.html. (20 ตุลาคม 2546).
- เสรี พงศ์พิศ. 2546. **ฐานความคิดจากแผนแม่บทวิสาหกิจชุมชน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภูมิปัญญาไท.

ภาคผนวก ก.
รูปภาพ

รูปที่ ก. 1 คณะกรรมการกลุ่มฯ

รูปที่ ก. 2 โรงทอผ้าของกลุ่มฯ

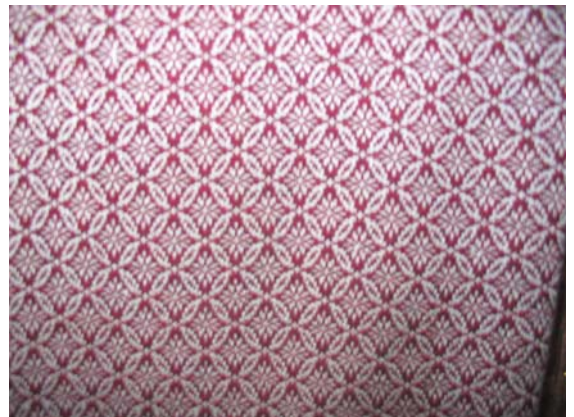
รูปที่ ก. 3 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ

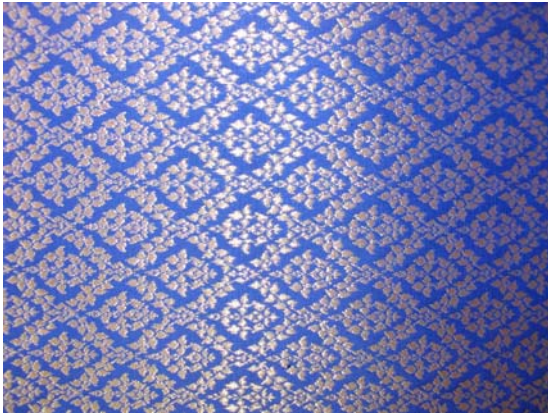
รูปที่ ก. 4 ผลิตภัณฑ์สไบยกดอก

รูปที่ ก. 5 ผลิตภัณฑ์ผ้าถุงยกดอก

รูปที่ ก. 6 ตัวอย่างลายผ้ายกดอก

รูปที่ ก. 7 ตัวอย่างลายผ้า

รูปที่ ก. 8 ตัวอย่างลายผ้า

รูปที่ ก. 9 การต่อฝ้ายเส้นยืน

รูปที่ ก. 10 การกรอฝ้ายใส่กระสวย

รูปที่ ก. 11 การทอผ้ายกดอก

รูปที่ ก. 12 การทอผ้ายกดอก

ภาคผนวก ข.
การคำนวณต้นทุนและอัตราส่วนทางการเงิน

การคำนวณต้นทุนการผลิต (ตัวอย่าง)

วัตถุดิบหลัก

ฝ้ายโทเร ราคา ลูกละ 880 บาท มี 66 ไร่ ตกใจละ 13.33 บาท ใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ รายละเอียดดังตารางที่ ข.1

ตารางที่ ข.1 ต้นทุนฝ้ายโทเร

ผลิตภัณฑ์	จำนวนฝ้ายโทเร/ไร่	ขนาดผลิต/ครั้ง	ราคารวม(บาท)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ฝ้ายกดดอกลอยทั้งชุด	66	13 ชุด	880	67.69
ฝ้ายถุงสายฝนยกเชิง	66	27 ฝืน	880	32.59
ผ้าตัดเสื้อยกดอก	15	5 ฝืน	200	40.00
ฝ้ายยกเชิงธรรมดา	66	27 ฝืน	880	32.59
ฝ้ายยกดินทั้งฝืน	66	27 ฝืน	880	32.59
ฝ้ายยกดินทั้งชุด	66	13 ชุด	880	67.69
ผ้าสไบยกดอก	8	10 ฝืน	106.67	10.67
ฝ้ายถุงลายล้านนา	66	27 ฝืน	880	32.59
ผ้าสีพื้นตัดเสื้อ	66	25 ฝืน	880	35.20
ฝ้ายลายสายฝนทั้งชุด	66	12 ชุด	880	73.33
ฝ้ายถุงเงียวยกดิน	66	27 ฝืน	880	32.59
ฝ้ายถุงเงียวฝ้าย	66	27 ฝืน	880	32.59
ผ้าคลุมไหล่	25	11 ฝืน	333.33	30.30

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

ไหมประดิษฐ์ ราคาลูกละ 880 บาท มี 105 ไร่ ตกใจละ 8.38 บาท ใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ รายละเอียดดังตารางที่ ข. 2

ตารางที่ ข.2 ต้นทุนใหม่ประดิษฐ์

ผลิตภัณฑ์	จำนวนใหม่ ประดิษฐ์/ไร่	ขนาดผลิต/ครั้ง	ราคารวม(บาท)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้ายกดอกลอยทั้งชุด	130	13 ชุด	1,089.52	83.81
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	189	27 ผืน	1,584.00	58.67
ผ้าตัดเสืยกดอก	60	5 ผืน	502.86	100.57
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	189	27 ผืน	1,584.00	58.67
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	135	27 ผืน	1,131.43	41.90
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	91	13 ชุด	762.67	58.67
ผ้าสไบยกดอก	20	10 ผืน	167.62	16.76
ผ้าถุงลายล้านนา	189	27 ผืน	1,584.00	58.67
ผ้าสืพันตัดเสื้อ	66	25 ผืน	553.14	22.13
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	144	12 ชุด	1,206.86	100.57
ผ้าถุงเจี๊วยยกดิน	135	27 ผืน	1,131.43	41.90
ผ้าถุงเจี๊วยผ้าย	243	27 ผืน	2,036.57	75.43
ผ้าคลุมไหล่	55	11 ผืน	460.95	41.90

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

ต้นทุน ราคาหลอดละ 150 บาท ใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ รายละเอียดดังตารางที่ ข.3

ตารางที่ ข.3 ต้นทุนต้นทุน

ผลิตภัณฑ์	จำนวนใหม่ดิน กลม/หลอด	ขนาดผลิต/ครั้ง	ราคารวม(บาท)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	13.5	27 ผืน	2025	75.00
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	6.5	13 ชุด	975	75.00
ผ้าสไบยกดอก	1	10 ผืน	150	15.00
ผ้าถุงเจี๊วยยกดิน	15	27 ผืน	2250	83.33

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

ดินแบน ราคาหลอดละ 85 บาท ใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ รายละเอียดดังตารางที่ ข.4

ตารางที่ ข.4 ต้นทุนดินแบน

ผลิตภัณฑ์	จำนวนดินแบน/ หลอด	ขนาดผลิต/ครั้ง	ราคารวม(บาท)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	5.4	27 ผืน	459	35.31
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	4	12 ชุด	340	13.60

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

ค่าแรง

- ค่าแรงขึ้นเครื่อง

สมาชิกกลุ่มฯ ขึ้นเครื่อง (ด้านเส้นยืน) จำนวน 1 คน ค่าแรงในพื้นที่วันละ 150 บาท ค่าแรงต่อชั่วโมง 18.75 บาท ค่าแรงขึ้นเครื่องต่อผลิตภัณฑ์ รายละเอียดดังตารางที่ ข. 5

ตารางที่ ข.5 ต้นทุนค่าแรงขึ้นเครื่อง

รายการ	จำนวนชิ้นที่ผลิต	เวลา	มูลค่ารวม	มูลค่า/ชิ้น
ผ้ายกดอกลอยทั้งชุด	13	2.00	37.50	2.88
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	27	2.00	37.50	1.39
ผ้าตัดเสื้อยกดอก	5	0.33	6.25	1.25
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	27	2.00	37.50	1.39
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	27	2.00	37.50	1.39
ผ้าถุงยกดินทั้งชุด	13	2.00	37.50	2.88
ผ้าสไบยกดอก	10	0.17	3.13	0.31
ผ้าถุงลายล้านนา	27	2.00	37.50	1.39
ผ้าสีพื้นตัดเสื้อ	25	2.00	37.50	1.50
ผ้าลายสายฝนทั้งชุด	12	2.00	37.50	3.13
ผ้าถุงเงี้ยวยกดิน	27	2.00	37.50	1.39
ผ้าถุงเงี้ยวผ้าฝ้าย	27	2.00	37.50	1.39
ผ้าคลุมไหล่	11	0.50	9.38	0.85

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

ต้นทุนคงที่

- ต้นทุนคงที่สมาชิก

กีเมือง ราคาหลังละ 3,000 บาท มีทั้งหมด 20 หลัง มูลค่ารวม 60,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมต่อปี 2,000 บาท รายละเอียดดังตารางที่ ข.6

ตารางที่ ข.6 ต้นทุนค่าเสื่อมราคากีเมือง

รายการ	ปริมาณผลิต/ชิ้น	เวลาทอผ้า/ชิ้น	ปริมาณเวลา	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย
ผ้ายกดอกลอยทั้งหมด	240	5.00	1,200.00	1.93	38.54	0.161
ผ้าถุงสายฝนยกเชิง	240	10.50	2,520.00	4.05	80.94	0.337
ผ้าตัดเสืยกดอก	960	20.00	19,200.00	30.83	616.65	0.642
ผ้าถุงยกเชิงธรรมดา	360	9.00	3,240.00	5.20	104.06	0.289
ผ้าถุงยกดินทั้งผืน	240	9.00	2,160.00	3.47	69.37	0.289
ผ้าถุงยกดินทั้งหมด	240	16.00	3,840.00	6.17	123.33	0.514
ผ้าสไบยกดอก	3600	4.00	14,400.00	23.12	462.49	0.128
ผ้าถุงลายล้านนา	240	6.00	1,440.00	2.31	46.25	0.193
ผ้าสีพื้นตัดเสื่อ	600	0.67	400.00	0.64	12.85	0.021
ผ้าลายสายฝนทั้งหมด	600	10.00	6,000.00	9.64	192.70	0.321
ผ้าถุงเงี้ยวยกดิน	240	12.00	2,880.00	4.62	92.50	0.385
ผ้าถุงเงี้ยวผ้าย	240	12.00	2,880.00	4.62	92.50	0.385
ผ้าคลุมไหล่	264	8.00	2,112.00	3.39	67.83	0.257
รวม			62,272.00	100.00	2,000.00	

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

การตลาด

รวมแขวนผ้าเหล็ก ราคา 250 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 8.33 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.0010 บาท

ราวไม้ไผ่ จำนวน 3 ราว ราคาราวละ 250 บาท มูลค่ารวม 750 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 25 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.0031 บาท

ชุดรับแขก ราคา 3,00 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 100 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.012 บาท

ตู้โชว์โลโก้รางวัล ราคา 2,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 100 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.012 บาท

ตู้โชว์ใหญ่ ราคา 3,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 100 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.012 บาท

ตู้หกเหลี่ยม ราคา 6,500 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี 216.67 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.027 บาท

ตู้โชว์ 2 ช่อง ราคา 2,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 100 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.012 บาท

ตู้โชว์ 3 ช่อง ราคา 3,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 100 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.012 บาท

ตู้โชว์ 4 ช่อง ราคา 3,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 100 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.012 บาท

โต๊ะไม้ ราคา 300 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 10 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.0012 บาท

ตู้โชว์กระจก ราคา 130 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 4.33 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.0037 บาท

กระจก จำนวน 2 บาน ราคาบานละ 450 บาท รวมมูลค่า 900 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 30 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.0037 บาท

หุ่นโชว์ ราคา 700 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 23.33 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.0030 บาท

ร่ม จำนวน 2 คัน ราคา คันละ 400 บาท มูลค่ารวม 800 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 26.67 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.0033 บาท

โรงเรือน ราคา 35,000 บาท อายุการใช้งาน 30 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปี 1,166.67 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 0.145 บาท

ค่าแรงประธานกลุ่มฯ ใน 1 ปีทำงานให้กลุ่มฯ 110 วัน ค่าแรงในพื้นที่ วันละ 150 บาท รวม 16,500 บาทใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 2.046 บาท

การบริหารจัดการ

ค่าแรงประธาน ใน 1 ปี มีการทำงานด้านการบริหารจัดการให้กลุ่มฯ 110 วัน ค่าแรงต่อ 150 บาท รวม 16,500 บาท ใน 1 ปีมีทั้งหมด 8,064 ชิ้น ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ 2.046 บาท

อัตราส่วนทางการเงิน

I อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

: แสดงถึงสภาพคล่องระยะสั้น

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนเดินสะพัด (Current ratio)

$$= \text{สินทรัพย์หมุนเวียน} / \text{หนี้สินหมุนเวียน (เท่า)}$$

$$= CA / CL$$

$$= 0 \text{ เท่า}$$

มูลค่าของสินทรัพย์หมุนเวียนมีมากเป็น 0 เท่าของหนี้สินหมุนเวียน แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีหนี้สิน มีสภาพคล่องสูง

2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนฉับพลัน (Acid Test Ratio or Quick Ratio)

$$= (\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงคลัง}) / CL \text{ (เท่า)}$$

$$= \text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} / CL$$

$$= CL$$

$$= 0 \text{ เท่า}$$

กิจการมีสินทรัพย์สภาพคล่องเป็น 0 เท่า ของหนี้สินหมุนเวียนแสดงว่ากิจการไม่มีหนี้สิน มีสภาพคล่องสูง

3. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)

$$= (\text{เงินสด} + \text{หลักทรัพย์} + \text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน}) / CL \text{ (เท่า)}$$

$$= 0 \text{ เท่า}$$

กิจการมีอัตราส่วนแสดงสภาพคล่องของเงินสดเป็น 0 เท่า ของหนี้สินหมุนเวียน แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องสูง

4. ทุนหมุนเวียน (Working Capital)

$$= CA - CL \text{ (บาท)}$$

$$= 697,776 - 0$$

$$= 697,776 \text{ บาท}$$

II อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity / efficiency Ratio)

: แสดงถึงประสิทธิภาพและสภาพคล่องระยะยาว

5. อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขายเชื่อ} / \text{ลูกหนี้การค้าถัวเฉลี่ย (ครั้งหรือรอบ)}$$

$$= 145,000 / 72,500$$

$$= 2$$

การขายเชื่อของกิจการสามารถเก็บเงินได้ 2 ครั้งต่อปี หรือ 6 เดือนต่อครั้ง

$$\begin{aligned}\text{ลูกหนี้การค้าถัวเฉลี่ย} &= (\text{ลูกหนี้การค้าต้นงวด} + \text{ลูกหนี้การค้าปลายงวด}) / 2 \\ &= 145,000/2 \\ &= 72,500 \text{ บาท}\end{aligned}$$

6. ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)

$$\begin{aligned}&= 365 \text{ วัน} / \text{อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (วัน)} \\ &= 365 / 2 \\ &= 182.50 \text{ วัน}\end{aligned}$$

การขายเชื่อแต่ละครั้งธุรกิจใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ 182.50 วัน

7. อัตราการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า

$$\begin{aligned}&= \text{ยอดซื้อเชื่อ} / \text{เจ้าหนี้การค้าถัวเฉลี่ย (ครั้งหรือรอบ)} \\ &= 0 \\ &= 0 \text{ ครั้งหรือรอบ}\end{aligned}$$

อัตราการจ่ายชำระหนี้ของกิจการเป็น 0 ครั้งต่อปี

8. ระยะเวลาเฉลี่ยในการชำระหนี้

$$\begin{aligned}&= 365 \text{ วัน} / \text{อัตราการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (วัน)} \\ &= 0 \\ &= 0 \text{ วัน}\end{aligned}$$

การจ่ายชำระหนี้แต่ละครั้งกิจการใช้ระยะเวลาเฉลี่ย 0 วัน เมื่อเทียบกับระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้แต่ละครั้ง กิจการใช้เวลาระยะเวลาเฉลี่ย 0 วัน

9. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio)

$$\begin{aligned}&= \text{ต้นทุนสินค้าขาย} / \text{สินค้าคงคลัง} \\ &= 3,402,666.60/352,776 = 9.65\end{aligned}$$

กลุ่มฯ สามารถผลิตสินค้าและนำมาขายได้เพียง 9.65 ครั้งหรือรอบ ต่อปี ซึ่งถือว่าเป็นเวียนค่อนข้างเร็ว

10. อายุสินค้า หรือระยะที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory Turnover Day)

$$\begin{aligned}&= 365 \text{ วัน} / \text{อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (วัน)} \\ &= 365/9.65 = 37.84\end{aligned}$$

แต่ละรอบที่ผลิตสินค้าได้ จะสามารถขายได้หมดโดยใช้ระยะเวลา 37.84 วัน

11 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)

$$\begin{aligned}&= \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้} + \text{อายุสินค้า (วัน)} \\ &= 182.50+37.84 \\ &= 220.34 \text{ วัน}\end{aligned}$$

ตั้งแต่การผลิตจนถึงการรับเงินสด กลุ่มฯ ต้องใช้เวลาถึง 220.34 วัน

12. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด (ครั้งหรือเท่า)}$$

$$= S / \text{Total Asset or } S / (CA+FA)$$

$$= 3,578,688/697,776$$

$$= 4.71 \text{ เท่า}$$

สินทรัพย์ทั้งหมดทั้งหมด 1 บาท จะจะทำให้มีการขายเกิดขึ้น 4.71 .ครั้ง

13. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ (ครั้งหรือเท่า)}$$

$$= S / FA$$

$$= 3,578,688/61,285.67$$

$$= 58.39 \text{ เท่า}$$

สินทรัพย์ทั้งหมดถาวร 1 บาท จะจะทำให้มีการขายเกิด 58.39 .ครั้ง

III อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม หรือความเสี่ยงในการกู้ยืม (Debt Ratio or Leverage Ratio)

14. อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio)

$$= (\text{หนี้สินทั้งหมด} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด}) \times 100$$

$$= 0$$

หมายถึงทุกๆ 100 บาท ของสินทรัพย์ทั้งหมดของกิจการมีภาระผูกพันที่ต้องชำระหนี้ทั้งหมด 0 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าได้ว่ากิจการไม่มีความเสี่ยงทางการเงิน

15. หนี้สินต่อส่วนของเจ้าของ (D / E)

$$= \text{Debt} / \text{Equity}$$

$$= \text{หนี้สิน} / \text{ส่วนของเจ้าของ (เท่า)}$$

$$= 0 \text{ เท่า}$$

หมายถึง ทุกๆ 1 บาท ของส่วนของเจ้าของกิจการมีภาระผูกพันที่ต้องชำระหนี้ 0 บาท

16. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินลงทุนรวม (Long – Term Debt / Total Capitalization)

$$= \text{หนี้ระยะยาว} / (\text{หนี้ระยะยาว} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \text{ (เท่า)}$$

$$= LTD / (LTD + \text{Equity})$$

$$= 0$$

$$= \text{เท่า}$$

กลุ่มฯ ไม่มีหนี้สินระยะยาว

17. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earning or Interest Coverage Ratio)

$$\begin{aligned}
 &= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{ดอกเบี้ยจ่าย (เท่า)} \\
 &= \text{EBIT} / I \\
 &= 0 \text{ เท่า}
 \end{aligned}$$

หมายถึง ทุกๆ 1 บาทของดอกเบี้ยจ่าย กิจกรรมมีกำไรจากการดำเนินงานเพื่อชำระดอกเบี้ย 0 บาท หรือกำไรจากการดำเนินงานของธุรกิจเป็น 0 เท่า ของดอกเบี้ยจ่าย

18. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Change Coverage Ratio)

$$\begin{aligned}
 &= (\text{EBIT} + \text{ค่าเช่า}) / (I + \text{ค่าเช่า}) \quad (\text{เท่า}) \\
 &= 0 \text{ เท่า}
 \end{aligned}$$

หมายถึง กำไรจากการดำเนินงานของกิจการเป็น 0 เท่า ของภาระผูกพันทางการเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายประจำ แสดงถึงความสามารถในการนำกำไรมาชำระค่าดอกเบี้ยและค่าเช่า

19. Degree of Financial Leverage

$$\begin{aligned}
 &= \text{EBIT} / (\text{EBIT} + I) \quad (\text{เท่า}) \\
 &= \text{EBIT} / \text{EBT} \\
 &= 135,977.06 / (135,977.60 + 160,000) \\
 &= 0.46 \text{ เท่า}
 \end{aligned}$$

หมายถึง เมื่อกำไรจากการดำเนินงานของกิจการเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้กำไรหลังหักภาษีของกิจการเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.46 เช่นกัน

IV อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

20. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (net profit margin)

$$\begin{aligned}
 &= (\text{กำไรสุทธิ} / \text{ยอดขาย}) \times 100 \\
 &= (\text{EAT} / S) \times 100 \\
 &= (295,977.06 / 3,578,688) \times 100 \\
 &= 8.27
 \end{aligned}$$

หมายถึง ทุกๆ 100 บาท ของยอดขายรวมก่อให้เกิดกำไรสุทธิ 8.27 บาท

21. อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (gross profit margin)

$$\begin{aligned}
 &= (\text{GP} / S) \times 100 \\
 &= (176,021.40 / 164,100) \times 100 \\
 &= 4.92
 \end{aligned}$$

หมายถึง ทุกๆ 100 บาท ของยอดขายจะก่อให้เกิดกำไรเบื้องต้น 4.92 บาท

22. อัตราการจ่ายเงินปันผล (dividend payout ratio)

$$\begin{aligned} &= (\text{เงินปันผลต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}) \times 100 \\ &= 0 \end{aligned}$$

V. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร(Profitability Ratio) และ VI. ผลตอบแทนต่อผู้ลงทุน (Return to Investors)

23. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (return on total assets : ROA)

$$\begin{aligned} &= (\text{กำไรสุทธิ} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100 \\ &= (\text{EAT} / \text{Total Assets}) \times 100 \\ &= (295,977.06 / 759,061.67) \times 100 \\ &= 38.99 \end{aligned}$$

หมายถึง ทุกๆ 100 บาท จากสินทรัพย์ทั้งหมด ให้ผลตอบแทนการลงทุนแก่กิจการ 38.99 บาท

24. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุน (return on Investment : ROI)

$$\begin{aligned} &= (\text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100 \\ &= (\text{EBIT} / \text{Total Assets}) \times 100 \\ &= (135,977.06 / 759,061.67) \times 100 \\ &= 17.91 \end{aligned}$$

หมายถึง ทุกๆ 100 บาท ของสินทรัพย์รวมให้ผลตอบแทนการลงทุนแก่กิจการ 17.91 บาท

25. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (return on equity : ROE)

$$\begin{aligned} &= (\text{กำไรสุทธิ} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \times 100 \\ &= (\text{EAT} / \text{Equity}) \times 100 \\ &= (295,977.06 / 759,061.66) \times 100 \\ &= 39 \end{aligned}$$

หมายถึง ทุกๆ 100 บาท ของส่วนของผู้ถือหุ้นจะก่อให้เกิดกำไรสุทธิ 39 บาท

26. กำไรต่อหุ้น (earning per share)

$$\begin{aligned} &= \text{ผลตอบแทนแก่หุ้นสามัญ} / \text{จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด (บาท/หุ้น)} \\ &= 0 \\ &= 0 \text{ บาท} \end{aligned}$$

27. ราคาตลาดต่อหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น หรือ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อผลกำไร (price to earning ratio)

$$\begin{aligned} &= \text{ราคาตลาดต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น (เท่า)} \\ &= 0 \end{aligned}$$

28. อัตราผลตอบแทนของเงินปันผล (dividend yield)

$$\begin{aligned} &= (\text{เงินปันผลต่อหุ้น} / \text{ราคาตลาดต่อหุ้น}) \times 100 \\ &= 0 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ค.
ต้นทุนและผลตอบแทน

ตารางที่ ค. 1 ต้นทุนและผลตอบแทนของผ้าฝ้ายยกดอกทั้งชุด

รายการ	ผ้าฝ้ายยกดอกทั้งชุด				
	หน่วย	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
		เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด (%)
(1) ต้นทุนการผลิตสมาชิก		2.00	94.11	96.11	100.000
ต้นทุนผันแปรสมาชิก		2.00	93.75	95.75	99.622
1. ค่าแรง		2.00	93.75	95.75	99.622
ค่าแรงเก็บเขา	บาท	2.00	0.00	2.00	2.081
ค่าแรงทอ/ผืน	บาท	0.00	93.75	93.75	97.542
ค่าแรงเก็บชาย	บาท	0.00	0.00	0.00	0.000
ต้นทุนคงที่	บาท	0.00	0.36	0.36	0.378
1. ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิต	บาท	0.00	0.36	0.36	0.378
กี่เมือง	บาท	0.00	0.16	0.16	0.167
ฟืม(แสดนเลส)	บาท	0.00	0.07	0.07	0.075
กระสวยไม้	บาท	0.00	0.02	0.02	0.021
หลอดพลาสติก	บาท	0.00	0.02	0.02	0.021
ไม้หลาบ	บาท	0.00	0.01	0.01	0.010
ล้อ	บาท	0.00	0.08	0.08	0.083
(2) ต้นทุนการผลิตกลุ่มฯ	บาท	1051.50	2.92	1054.43	100.000
ต้นทุนผันแปร	บาท	1051.50	2.88	1054.39	99.996
1. ค่าจ้างทอ	บาท	850.00	0.00	850.00	80.613
2. วัสดุดิบ	บาท	201.50	0.00	201.50	19.110
ฝ้ายโทเร	บาท	67.69	0.00	67.69	6.420

ตารางที่ ค. 1 (ต่อ)

รายการ	ค่าใช้จ่ายกวดออกทั้งหมด				
	หน่วย	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
		เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด (%)
ไหมประดิษฐ์	บาท	83.81	0.00	83.81	7.948
ดินกลม	บาท	0.00	0.00	0.00	0.000
ดินแบน	บาท	0.00	0.00	0.00	0.000
ค่าอบผ้า	บาท	50.00	0.00	50.00	4.742
3. ค่าแรง	บาท	0.00	2.88	2.88	0.274
ค่าแรงขึ้นเครื่อง	บาท	0.00	2.88	2.88	0.274
ต้นทุนคงที่(กลุ่ม)	บาท	0.00	0.04	0.04	0.004
1.ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิต		0.00	0.04	0.04	0.004
ก้างขาว	บาท	0.00	0.03	0.03	0.003
กระป๋อง	บาท	0.00	0.01	0.01	0.001
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)		1051.502	2.925	1,054.43	100.000
ราคาขายส่ง (บาท)		1,100.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				45.61	
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				48.50	
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				45.57	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อ ราคาขาย				4.15	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อ ราคาขาย				4.41	

ตารางที่ ค. 1 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายยกดอกทั้งชุด				
	หน่วย	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
		เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของ ต้นทุนต่อต้นทุน ทั้งหมด (%)
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อ ราคาขาย				4.14	
ราคาขายปลีก (บาท)		1,200.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/ หน่วย)				145.61	
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				148.50	
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				145.57	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อ ราคาขาย				12.13	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อ ราคาขาย				12.37	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อ ราคาขาย				12.13	
(3) ต้นทุนการตลาดกลุ่มฯ	บาท	0.000	2.300	2.300	
ราวแขวนผ้าเหล็ก	บาท	0.000	0.001	0.001	
ราวไม้ไผ่	บาท	0.000	0.003	0.003	
ชุดรับแขก	บาท	0.000	0.012	0.012	
ตู้โชว์โล่หิ้งรางวัล	บาท	0.000	0.008	0.008	
ตู้โชว์ใหญ่	บาท	0.000	0.012	0.012	
ตู้หกละลายม	บาท	0.000	0.027	0.027	
ตู้โชว์ 2 ช่อง	บาท	0.000	0.008	0.008	

ตารางที่ ค. 1 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายยกดอกทั้งชุด				
	หน่วย	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
		เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด (%)
ตู้โชว์ 3 ช่อง	บาท	0.000	0.012	0.012	
ตู้โชว์ 4 ช่อง	บาท	0.000	0.012	0.012	
โต๊ะไม้	บาท	0.000	0.001	0.001	
ตู้โชว์กระจก	บาท	0.000	0.001	0.001	
กระจก	บาท	0.000	0.004	0.004	
หุ่นโชว์	บาท	0.000	0.003	0.003	
รวม	บาท	0.000	0.003	0.003	
โรงเรือน	บาท	0.000	0.145	0.145	
ค่าแรงประฐาน	บาท	0.000	2.046	2.046	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)		0.000	2.300	2.300	
ต้นทุนการผลิตและการตลาด (2)+(3)				1,056.73	
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				43.27	
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				143.27	
(4) ต้นทุนการจัดการต่อปี		0.00	2.05	2.05	
ค่าแรงประฐาน		0.00	2.05	2.05	
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อปี (บาท)		0.00	2.05	2.05	
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)(2)+(3)+(4)		1,051.50	7.27	1,058.77	
ราคาขายส่ง (บาท)		1,100.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				45.61	

ตารางที่ ค. 1 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายยกดอกทั้งชุด				
	หน่วย	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
		เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของ ต้นทุนต่อต้นทุน ทั้งหมด (%)
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				48.50	
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				41.23	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อ ราคาขาย				4.15	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อ ราคาขาย				4.41	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อ ราคาขาย				3.75	
ราคาขายปลีก (บาท)		1,200.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				145.61	
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				148.50	
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				141.23	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อ ราคาขาย				12.13	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อ ราคาขาย				12.37	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อ ราคาขาย				11.77	

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ	ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร	
หัวหน้าโครงการ	รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หัวหน้าโครงการร่วม	อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นักวิจัยส่วนกลาง	รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	รศ. ดร. พิชิต ธานี	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ผศ. ดร. พัฒนา เจียรวิริยะพันธ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์ลักขมี วรชัย	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์ศรัณย์ อารยะรังสฤษฎ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ดร. ไพรัช กาญจนการุณ	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	รศ. พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ผศ. กาญจนา ไชคถาวร	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์วิมล อารยะรัตน์	คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
	อาจารย์วีรศักดิ์ สมยานะ	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
	อาจารย์นันทมน ธีระกุล	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ประทานทิพย์ กระมล	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	สุชุม พันธุ์รงค์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	พุทธรพรรณ ชันตันธง	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	พิมลพรรณ บุญยะเสนา	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยนักวิจัย	พิมพิมล แก้วมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	กนกวรรณ มูลละ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	ทินรัตน์ พัทธพงศ์เจริญ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	กฤษฎา แก่นมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	พีรพงษ์ ปราบริปู	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	รัตนา แก้วเสน	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร

	คัคนา กันตะพัฒนะ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
ผู้ช่วยบริหารโครงการ	พิมพิมล แก้วมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
เลขานุการโครงการ	นาริรัตน์ ทนดี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
นักวิจัยวิสาหกิจชุมชนและนักวิจัยร่วม		
นักวิจัยวิสาหกิจชุมชน	นักวิจัยร่วม	
เถลิงศก คงมั่น	กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว	
ประหยัด มณีมูล	กลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย	
สุรพงษ์ กุสาวดี	กลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2	
สมเด็จ คันธะวงค์	กลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล	
ปรีชา ปวงคำ	กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง	
นราวุฒิ นันตติอย	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้	
ธวัช ไสสม	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อญี่ปุ่น	
ไกรสร บัญญัติศิลป์	กลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันตก	
สุนันท์ จันทรสว่าง	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันดู่	
อัญชนา ตีทขาว	กลุ่มโคมไฟและตุ้มขี้เหล็กล้านนา	
วนิดา ดั่งอิน	กลุ่มหัตถกรรมกระดาดสาบ้านต้นเปา	
รำพรรณ ศิริจันทร์นันท	กลุ่มจักสานบ้านไชยสถาน	
ทรงพร เชื้อสุริยา	กลุ่มหนองไม้ดองวังเจ้า	
ประจวบ เชนันต์	กลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล	
ดิเรก ปิติสาร	กลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก	
สุภาพร เข้มทอง	กลุ่มข้าวแควงบาตำชุมชนหัวเดียด	
พิมลรัตน์ ตาคำ	กลุ่มทอผ้าปาเกอญอบ้านปาไร่เหนือ	
สิริพร สีลาภรณ์	กลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ	
กรุณา การินไชย	กลุ่มแปรรูปมะไฟบ้านกอก	
เฉลิมชัย ชมพูนุฒิกุล	กลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม	
สุนีย์ บัณฑิต	กลุ่มตีเหล็กบ้านป่าตาง	
สมพงษ์ สัตยสุนทร	กลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย	
อรชร จรัสแผ้ว	กลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง	
ณัฐนรี ยะราช	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	
พรพจน์ พนาธิกุล	กิจการปลาส้มศรีทน	
กุลวดี เขียวแก้ว	กลุ่มทอผ้าไทลื้อบ้านสันปูเลย	
ไพนี ทองน้อย	กลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย	
ไพฑูรย์ ศรีราชจันทร์	กลุ่มผ้าปักชาวเขานบ้านปางค่า	
ธีรศักดิ์ ปันกิติ	กลุ่มเกษตรทำนาบ้านตำม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)	

วรวิทย์ ปันสุวรรณ
พิเชฐ บุญยะรัตน์
อำไพ บัวระดก
ประทีป อริยจารุกุล
สุเมธ ผสมทอง
แคทรียา สัตยสุนทร
พูนศรี สวิง
เปรมฤทัย ไกรวิจิตร
ศุภรณันท์ ศรีเจริญ
พิเชฐรัฐ อาจสามารถ
พีชมงคล สิงห์กุล
เดือน เมืองมูล
กัลยา ประพันธ์
ธนพร วิบูลย์อรรถ
เสาวนีย์ เกียรติศิริถาวร
วุฒิชัย ไชยกาญจน์
พจน์ คำวิชัยมงคล
สุเทพ วงศ์สุภา
เจลา ผดุงพงษ์
ประสิทธิ์ศรี สิงห์กำพล
นันทิญา สุสา
สุภาพ คำตัน
กัลปพฤกษ์ ผดุงพงษ์
ณัฐริกา สกุลศรีนำชัย
กอง สรพงษ์
บำเพ็ญ เมืองมูล
ลำดวน วงศ์ผืน
รัศมี สีดาเพ็ง
ฐิติรัตน์ ลิขโม่งค์
อุดมศักดิ์ สาครสินธุ์
วิภารัตน์ สิงห์แก้ว
วรวัฒน์ สินธพานนท์
สมชาย วงศ์เขียว
สุรวิ ขัยมงคล

กลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
กลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
กลุ่มแปรรูปอาหาร หมู่ที่ 12 บ้านเหล่าป่าฝิ่ง
กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านลองลือบุญ
กลุ่มหัตถกรรมผ้าคันมือบ้านธรรมเมือง
กิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ข้าวกล้อง)
กลุ่มแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรบ้านปางไฮ
กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำรัด
กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
กลุ่มตัดเย็บผ้าไหมเมืองปอน
กลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม
กลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง
กลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโม่บ้านทุ่งม่านเหนือ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
กลุ่มจักสานกล่องข้าวหกเหลี่ยม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเกาะคา
กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษจากเยื่อตะขบป่า
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรข้าวแต่น้ำแดงโมจิวัฒมน์
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม)
กลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่
กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจักรหัตถกรรม
กลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่นและดินหอมมะลิ
กลุ่มแปรรูปสมุนไพรบ้านต้นผึ้ง
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
กลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว
กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง
กลุ่มทอผ้าบ้านแม่ขนาด
กลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล
กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่จ้องใต้

รายชื่อรายงานวิจัยและเอกสารของโครงการ

รายงานกรณีศึกษา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อญี่ปุ่น
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันใต้
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันดู่
รายงานกรณีศึกษากลุ่มโคมไฟและตุ้มไชยล้านนา
รายงานกรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมกระดาดสาบ้านต้นเปา
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานบ้านต้นโชคหลวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า
รายงานกรณีศึกษากลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก
รายงานกรณีศึกษากลุ่มข้าวแคบงาดำชุมชนหัวเตี้ยด
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าปาเก๋อญอบ้านป่าไร่เหนือ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปมะไฟเงินบ้านนอก
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม
รายงานกรณีศึกษากลุ่มตีเหล็กบ้านป่าตาง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
รายงานกรณีศึกษากิจการปลาส้มศรีทน
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าไทลื้อบ้านสันปูเลย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผ้าปักชาวเขานบ้านปางค่า

รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรทำนาบ้านด้าม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหาร หมู่ 12 บ้านเหล่าป่าฝาง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านลองลือบุญ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมผ้าดันมือบ้านธรรมเมือง

รายงานกรณีศึกษากิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน

รายงานกรณีศึกษากลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านปางไฮ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำรัด

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มตัดเย็บผ้าไต้เมืองปอน

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยห้อม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานบ้านเลโคะ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโอบบ้านทุ่งม่านเหนือ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานกล่องข้าวหกลเหลี่ยม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะคา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษจากเยื่อตะขบป่า

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองหล่าย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม)

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่

รายงานกรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่น และดินหอมมะลิ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านต้นผึ้ง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านแม่ขนาด
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์แฮมพุดสมุนไพรบ้านแม่จ๋องใต้

แผนธุรกิจ/แผนปรับปรุงโครงสร้าง

แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย
แผนธุรกิจกลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล
แผนธุรกิจกลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อปู้
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันตก
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันต้นดู่
แผนธุรกิจกลุ่มโคมไฟและตุ๊กตาด้านนา
แผนธุรกิจกลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านต้นเปา
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานบ้านต้นโชคหลวง
แผนธุรกิจกลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล
แผนธุรกิจกลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า
แผนธุรกิจกลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก
แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปมะไฟที่บ้านกอก
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม
แผนธุรกิจกลุ่มตีเหล็กบ้านป่าด่าง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย
แผนธุรกิจกิจการปลาส้มศรีทน

แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าไทยลื้อบ้านสันปูเลย
แผนธุรกิจกลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย
แผนธุรกิจกลุ่มผ้าปักชาวเขาน่านปางค่า
แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรทำนาบ้านต้าม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
แผนธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษบ้านลองลือบุญ
แผนธุรกิจกิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
แผนธุรกิจกลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ
แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านปางไฮ
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำริด
แผนกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือบ้านธรรมเมือง
แผนธุรกิจกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
แผนธุรกิจกลุ่มตัดเย็บผ้าไหมเมืองปอน
แผนธุรกิจกลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านกะปวง
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโอบบ้านทุ่งม่านเหนือ
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานกล่องข้าวหกลีเยม
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะคา
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองหล่าย
แผนธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ซิม)
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่
แผนธุรกิจกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม
แผนธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่น และดินหอมมะลิ
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านต้นผึ้ง
แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว

แผนธุรกิจกลุ่มทอดผ้าทอดอกบ้านแม่สารบ้านตอง

แผนธุรกิจกลุ่มทอดผ้าบ้านแม่ขนาด

แผนธุรกิจกลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล

แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวัง

แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ

แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์แฮมหมูสมุนไพรบ้านแม่จ๋องใต้

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มข้าวแควงดำชุมชนหัวเตี้ยด

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มทอดผ้าป่าเก๋อญอบ้านป่าไร่เหนือ

**รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับ
วิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน**

รายงานบทสรุปสำหรับผู้บริหาร กลยุทธ์การพัฒนางานวิสาหกิจชุมชน

รายงานบทเรียนจากกระบวนการสร้างนักวิจัยวิสาหกิจชุมชน